

Tilburg University

Aanvullend onderzoek bestuurskrachtmetering Gemeente Capelle aan den IJssel

Schaap, L.; Ensberg, D.

Publication date:
2009

Document Version
Early version, also known as pre-print

[Link to publication in Tilburg University Research Portal](#)

Citation for published version (APA):
Schaap, L., & Ensberg, D. (2009). *Aanvullend onderzoek bestuurskrachtmetering Gemeente Capelle aan den IJssel*. PwC/TSPB.

General rights

Copyright and moral rights for the publications made accessible in the public portal are retained by the authors and/or other copyright owners and it is a condition of accessing publications that users recognise and abide by the legal requirements associated with these rights.

- Users may download and print one copy of any publication from the public portal for the purpose of private study or research.
- You may not further distribute the material or use it for any profit-making activity or commercial gain
- You may freely distribute the URL identifying the publication in the public portal

Take down policy

If you believe that this document breaches copyright please contact us providing details, and we will remove access to the work immediately and investigate your claim.

Aanvullend Onderzoek Bestuurskrachtmeting

Gemeente Capelle aan den IJssel

Eindrapport

Linze Schaap (UvT)
Dave Ensberg (PwC)

3 juni 2009

Inhoud

Inhoud	2
Inleiding	4
1 Over Capelle aan den IJssel	8
Kapitalen en rollen van de gemeente	11
2 Democratisch kapitaal	12
2.1 Regie en beleid	12
2.2 Dienstverlening	17
2.3 Bestuurlijke partner	17
2.4 Werkgever	18
2.5 Samenvatting democratisch kapitaal	19
3 Kennis en Innovatie	20
3.1 Regie en beleid	20
3.2 Dienstverlening	23
3.3 Bestuurlijke partner	24
3.4 Werkgever	24
3.5 Samenvatting kapitaal kennis en innovatie	24
4 Sociaal Kapitaal	25
4.1 Regie en beleid	25
4.2 Dienstverlening	29
4.3 Bestuurlijke partner	30
4.4 Toezicht en handhaving	30
4.5 Werkgever	31
4.6 Samenvatting Sociaal kapitaal	31

5	Infrastructuur, Milieu en Leefomgeving	32
5.1	Regie en beleid	32
5.2	Dienstverlening	38
5.3	Bestuurlijke partner	39
5.4	Toezicht en handhaving.....	39
5.5	Werkgever.....	40
5.6	Samenvatting kapitaal infrastructuur, milieu en leefomgeving	40
6	Cultuur en vrije tijd	41
6.1	Regie en beleid	41
6.2	Dienstverlening	46
6.3	Bestuurlijke partner	46
6.4	Samenvatting kapitaal cultuur en vrije tijd	46
7	Economie	47
7.1	Regie en beleid	47
7.2	Dienstverlening	51
7.3	Bestuurlijke partner	52
7.4	Samenvatting kapitaal economie.....	53
8	Middelen.....	54
8.1	Regie en beleid	54
8.2	Dienstverlening en werkgever	57
8.3	Samenvatting kapitaal middelen.....	57
Bijlagen	58
A	Interviewlijst	59
B	Resultaten Survey.....	61

Inleiding

Het proces

Aanleiding en doel van de bestuurskrachtmeting

In opdracht van de gemeenten Albrandswaard, Capelle aan den IJssel, Krimpen aan den IJssel en Ridderkerk voeren de Tilburgse School voor Politiek en Bestuur (Universiteit van Tilburg) en PricewaterhouseCoopers de bestuurskrachtmeting-nieuwe-stijl uit.

De centrale vraag van het onderzoek luidt: Welke rol en positie neemt de gemeente in, in het maatschappelijk en bestuurlijk krachtenveld? Kan de gemeente, gegeven deze maatschappelijke en bestuurlijke rol en positie, in de toekomst haar ambities waarmaken, welke strategische opties heeft zij daarvoor en is de gemeente daarvoor voldoende geëquipeerd?

De beantwoording van deze vragen geeft de gemeente helder zicht op de bestuurskracht van de gemeente, de maatschappelijke veerkracht van de samenleving en de oriëntatierichting van intergemeentelijke relaties voor de belangrijkste beleidsterreinen, zodat de gemeente in staat is sturing te geven aan het realiseren van de ambities en het aangaan van samenwerkingsrelaties om die ambities te realiseren.

Inrichting van het onderzoeksproces

De uitvoering van de bestuurskrachtmeting is onderverdeeld in vier fasen, te weten:

- a **Fase 1, de zelfstudie:**
 - i De gemeente formuleert een rapport over zichzelf. Het gemeentebestuur beoordeelt het eigen functioneren. Het maken van de zelfstudie is inhoudelijk een stevige klus. Om de zelfstudie te begeleiden en om een vergelijking tussen de deelnemende gemeenten mogelijk te maken, hebben de onderzoekers een handleiding voor de zelfstudie gemaakt. De onderzoekers begeleiden en toetsen de zelfstudie. Om sterke en zwakke punten te identificeren wordt er een workshop gehouden met (vertegenwoordigers van) de Raad, het College van B&W en het management van de ambtelijke organisatie.
- b **Fase 2, het aanvullend onderzoek:**
 - i In dit tweede deel wordt een onafhankelijk onderzoek gedaan door het externe onderzoeksteam. Als bronnen worden interviews (intern en extern), een survey en documenten gebruikt. In het onderzoek krijgt de lokale samenleving en de regionale samenwerking extra aandacht. De beelden die de gemeente van zichzelf en van de lokale samenleving heeft worden tegen het licht gehouden. Dit deelonderzoek is ook bedoeld om de veerkracht van die samenleving te peilen. De onderzoekers maken voor deze stap deels gebruik maken van reeds beschikbaar

materiaal, voor zover aanwezig.

c **Fase 3, de visitatie:**

- i Door de deelname van meer dan één gemeente is een goede vergelijking mogelijk en kan op alle onderdelen van de bestuurskrachtmetering geleerd worden. Er is voor deze stap een visitatiecommissie ingesteld die bestaat uit een externe voorzitter en secretaris en de burgemeester of secretaris van de betrokken gemeenten. De burgemeester of secretaris participeert vanzelfsprekend niet in de visitatiecommissie voor de visitatie van en oordeelsvorming over de eigen gemeente. De samenstelling van de visitatiecommissie is als volgt: prof. dr. A.B. Ringeling (voorzitter), dr. M.J. van Hulst (secretaris), Mw. J.H.M. Hermans-Vloedveld (burgemeester Ridderkerk), Mw. J.J. van Doorne (burgemeester Capelle aan den IJssel), dhr. A. Boele (gemeentesecretaris Krimpen aan den IJssel), dhr. J.C.M. Cats (gemeentesecretaris Albrandswaard).

d **Fase 4, de vergelijking:**

- i De visitatiecommissie vergelijkt de resultaten van de betrokken gemeenten en visiteert en bespreekt de bevindingen met de afzonderlijke gemeenten. Bij deze bespreking ligt de nadruk op het interpreteren van bestuurskrachtverschillen tussen gemeenten: hebben zij te maken met verschillen in maatschappelijke omstandigheden of met eigen beleid van de gemeente? Is er een match tussen die twee? Het expertmatige oordeel van de leden van de visitatiecommissie is hier van groot belang. Bij geconstateerde leer- en verbeterpunten worden er tevens concrete aanbevelingen geformuleerd, zodat de gemeente meerwaarde ervaart, concreet aan de slag kan en een duidelijker beeld krijgt hoe gestuurd kan worden op (toekomstige) ontwikkelingen.

Aanvullend onderzoek

In deze rapportage worden de resultaten weergegeven van het aanvullend onderzoek (fase 2). In deze fase is met een groot aantal interne medewerkers en externe partners van de gemeente gesproken over het functioneren van de gemeente (in bijlage A vindt u een overzicht van de respondenten). Daarnaast hebben de onderzoekers een documentenstudie uitgevoerd en op aselecte wijze een steekproef getrokken onder 1500 inwoners en 200 instellingen en bedrijven van de gemeente. De geselecteerde respondenten hebben een enquête ontvangen die zowel schriftelijk als digitaal beantwoord kon worden. Het responspercentage bedraagt 13% onder de inwoners en 19% onder de bedrijven/instellingen. De vragenlijst is terug te vinden in bijlage B. De respons onder de inwoners van Capelle aan den IJssel is duidelijk lager dan in de overige groepen (boven 20%). Mogelijk heeft dit te maken met het feit dat de brieven hier niet op naam zijn verstuurd. De inwoners die hebben deelgenomen, hebben op diverse manieren contact gehad met de gemeente, de meeste vooral over Burgerzaken; zie tabel 1.

Tabel 1. Op welke wijze hebt u de afgelopen vijf jaar met de gemeente te maken gehad (meer dan één antwoord mogelijk)?

		groep	Totaal
		inwoners Capelle	
Over werk en inkomen, bijvoorbeeld de bijstand	n	16	16
	%	8,1%	
Over Burgerzaken	n	176	176
	%	88,9%	
Over één of meerdere vergunningen	n	19	19
	%	9,6%	
Ik ben betrokken bij plannen of beleid van de gemeente	n	31	31
	%	15,7%	
Ik heb een subsidie aangevraagd	n	4	4
	%	2,0%	
Ik heb op een andere wijze met de gemeente te maken gehad	n	54	54
	%	27,3%	
Ik heb de afgelopen vijf jaar niet met de gemeente te maken	n	9	9
	%	4,5%	
Totaal	n	198	198

De herkomst van de professionele respondenten is als volgt: 35% uit het bedrijfsleven en 65% uit maatschappelijke instellingen. De laatste zijn vooral afkomstig uit de zorg, onderwijs en welzijn. Gezien de bescheiden aantallen respondenten per sector zullen we voorzichtig zijn in het trekken van conclusies over afzonderlijke sectoren op basis van uitsluitend de enquête. Opvattingen en ervaringen van respondenten tezamen zijn wel een voldoende basis om conclusies op te trekken.

Leeswijzer

Om zo eenduidig mogelijk te werk te gaan, is de rapportage opgebouwd conform de opzet van de zelfstudie. In het eerste hoofdstuk leest u de overall bevindingen en resultaten over de gemeente Capelle aan den IJssel met betrekking tot het aanvullend onderzoek. In de daarop volgende hoofdstukken wordt per kapitaal aangegeven hoe de gemeente presteert. Daarbij wordt onderscheid gemaakt in de vijf rollen die de gemeente vervult, namelijk regie en beleid, dienstverlener, bestuurlijk partner, toezichthouder en handhaver en werkgever (indien van toepassing). Per kapitaal wordt een samenvattende conclusie van de sterke en verbeterpunten weergegeven.

1 Over Capelle aan den IJssel

1.01 De gemeente Capelle aan den IJssel ligt ten oosten van Rotterdam. Tot de Tweede Wereldoorlog een dorp, is Capelle aan den IJssel uitgegroeid tot een middelgrote stad van ongeveer 65.000 inwoners. De bevolkingsomvang zal licht afnemen, zo is de verwachting (zie zelfstudie).

1.02 Van de 29.073 huishoudens is vooral het percentage eenoudergezinnen hoog. Dit blijkt ook uit een landelijke vergelijking van het CBS in 2007 waarin Capelle na Almere, Rotterdam en Amsterdam als 4^e scoorde. Van de Capellenaren is 72% van autochtone herkomst, 11% is afkomstig uit westerse landen en 17% heeft een niet-westerse achtergrond.

1.03 Ook voor overige kenmerken van de Capelse samenleving wordt verwezen naar de Zelfstudie van de gemeente.

1.04 In de enquête is de gevraagd welke aspecten inwoners en bedrijven en instellingen de meest onderscheidende positieve en negatieve aspecten vinden van hun gemeente. Als positief aspect springt vooral 'samenleving en mensen' eruit: ongeveer 23% van alle respondenten noemt dat aspect. Overigens scoort de antwoordcategorie 'geen van deze' het hoogst; zie tabel 2. Bij de negatieve aspecten is geen eenduidig beeld; daar kan maar liefst 42% van de inwoners er geen bedenken.

Tabel 2. Welk aspect vindt u in positieve zin het meest bijzonder voor uw gemeente in vergelijking met de regio?

		groep		Total
		bedrijven en instellingen	inwoners	
Cultuur en creativiteit	n	2	15	17
	%	5,7%	7,6%	7,3%
Kenniseconomie en onderwijs	n	0	3	3
	%	,0%	1,5%	1,3%
Economie en vestigingsklimaat	n	6	9	15
	%	17,1%	4,6%	6,5%
Democratie en de overheid	n	1	4	5
	%	2,9%	2,0%	2,2%
Infrastructuur en mobiliteit	n	6	26	32
	%	17,1%	13,2%	13,8%

Milieu	n	1	16	17
	%	2,9%	8,1%	7,3%
ICT	n	0	2	2
	%	,0%	1,0%	,9%
Samenleving en mensen	n	8	47	55
	%	22,9%	23,9%	23,7%
Geen van deze	n	11	75	86
	%	31,4%	38,1%	37,1%
Total	n	35	197	232

1.05 Gevraagd naar gewenste investeringen geven de inwoners prioriteit aan infrastructuur (44%), professionele respondenten aan sociale cohesie (52%); zie tabel 3. Het oordeel van respondenten over de gemeentelijke dienstverlening blijkt hier niet van belang (tabel V142, zie bijlage B).

Tabel 3. We moeten in onze gemeente in de komende jaren vooral investeren in...

		groep		Totaal
		bedrijven en instellingen Capelle	inwoners Capelle	
kennis	n	5	24	29
	%	14,7%	12,9%	
infrastructuur	n	11	82	93
	%	32,4%	44,1%	
milieu	n	9	49	58
	%	26,5%	26,3%	
sociale cohesie	n	18	50	68
	%	52,9%	26,9%	
lokale democratie	n	5	21	26
	%	14,7%	11,3%	
cultuur	n	6	32	38
	%	17,6%	17,2%	
economie	n	6	36	42
	%	17,6%	19,4%	
anders	n	2	15	17
	%	5,9%	8,1%	

weet ik niet	n	1	17	18
	%	2,9%	9,1%	
Total	n	34	186	220

1.06 Tevens is in de enquête gevraagd naar de regionale samenwerking. Respondenten zijn het er roerend over eens: de Stadsregio Rotterdam is de belangrijkste bondgenoot van de gemeente Capelle aan den IJssel. Dat geldt voor maar liefst 80% van de bedrijven en instellingen en voor 71% van de inwoners; zie tabel 4.

Tabel 4. Geef aan welke regio in uw ogen de belangrijkste bondgenoot van uw gemeente is.

		groep		Total
		Bedrijven en instellingen Capelle	inwoners Capelle	
Stadsregio Rotterdam	n	28	139	167
	%	80,0%	70,6%	72,0%
Het samenwerkingsverband tussen Barendrecht, Albrandswaard en Ridderkerk	n	0	2	2
	%	,0%	1,0%	,9%
Krimpenewaard	n	3	22	25
	%	8,6%	11,2%	10,8%
Anders	n	0	2	2
	%	,0%	1,0%	,9%
Weet niet / geen mening	n	4	32	36
	%	11,4%	16,2%	15,5%
Total	n	35	197	232
	%	100,0%	100,0%	100,0%

Over dit aanvullende onderzoek

1.07 De opstellers van deze aanvullende studie zijn in hun onderzoek enigszins gehandicapt. Het maken van de zelfstudie heeft in Capelle aan den IJssel nogal wat voeten in de aarde gehad. Daardoor is deze pas laat gereed gekomen. Het aanvullende en toetsende onderzoek kwam daardoor eveneens laat op gang. Daarnaast zijn de onderzoekers pas laat voorzien van suggesties voor te interviewen sleutelfiguren. Een aantal sleutelfiguren gaf vervolgens aan niet mee te willen werken (om diverse redenen, overigens).

Kapitalen en rollen van de gemeente

2 Democratisch kapitaal

2.01 Het algemene beeld is dat de gemeente Capelle aan den IJssel actief beleid voert om inwoners te betrekken bij de beleidsvoering. Zo heeft bij het opstellen van de strategische visie Stadswerkplan Capelle 2020 (4 juli 2000) in 1999 interactieve besluitvorming plaatsgevonden door bewoners actief te betrekken bij het opstellen van de visie van de stad. De gemeente Capelle aan den IJssel geeft aan dat 'Interactieve beleidsvorming staat of valt met een goede communicatie tussen gemeentebestuur en stad'. De gemeente scoort ook relatief hoog in de Staat van de Gemeente (2007). Daarmee is overigens niet gezegd dat ze tevreden kan zijn: de hoogte van de scores is niet geweldig (onvoldoendes en kleine voldoende). Uit de enquête die voor dit onderzoek gehouden is, blijkt nogal wat onverschilligheid ten aanzien van, en ontevredenheid over de democratische kwaliteit van de gemeente.

2.02 De kwaliteit van de politiek-bestuurlijke organen – de gemeenteraad en het College van B&W – geeft een meer eenduidig beeld. Het College is in de afgelopen jaren relatief instabiel geweest met diverse wethouderswisselingen. Daarnaast spreken zowel maatschappelijke organisaties, bedrijven als interne functionarissen van de gemeente niet positief over de kwaliteit van de raad. De raad zou te veel "detaillistisch" en te weinig "dualistisch" zijn.

2.1 Regie en beleid

Plannen, doelen van de gemeente

2.03 Het beleid van Capelle aan den IJssel is gericht op participatie vanuit de samenleving. In het Programma 0: Besturen van de Begroting 2009 (Programmabegroting, 2009, gemeente Capelle aan den IJssel) wordt het volgende effect beoogd: dat het bestuur en de gemeentelijke organisatie door burgers, bedrijven en instellingen worden gezien als betrouwbaar, betrokken, transparant, verantwoordingsbereid en klantvriendelijk.'

2.04 Daarbij behorende beleidsdoelen zijn:

- a Samenhang doen ontstaan – zowel in beeld als in tekst – in de communicatieve uitingen van de gemeente.
- b Invoering/bevordering van interactief bestuur/beleid
- c Communicatie tot een tweede natuur van bestuur en medewerkers maken.
- d Draagvlak en betrokkenheid van Capellenaren bij de totstandkoming en uitvoering van beleid vergroten door dialoog te zoeken met natuurlijke partners in de stad en de samenleving.
- e Klantvriendelijk functioneren van de gemeentelijke organisatie.
- f Verschaffing van inzicht aan burgers over en verbetering van de kwaliteit van de gemeentelijke dienstverlening.

- g Invoering van een actief personeelsbeleid om de organisatie in staat te stellen de bovengenoemde taken uit te voeren.

2.05 De 'Tussenbalans Collegewerkplan 2006-2010' (april 2008) laat zien dat Capelle actief bezig is geweest om bewoners, en met name jongeren, te betrekken bij het opstellen van beleid. Op deze manier is de Jeugdagenda 2007-2010 onder ander tot stand gekomen.

2.06 De gemeente Capelle aan den IJssel heeft de volgende beleidskaders om de participatie vanuit de samenleving te bevorderen (zie programmabegroting 2009):

- a Beleidskader 'Anders communiceren? Zo doen wij dat!' (rbsl. 10-11-2003)
 - i *Doelstelling + actiepunten zijn o.a.:* inwoners actiever informeren + ontwikkelen van spelregels voor interactief beleid.
- b Kader interactief beleid 'Anders besturen? Zo doen wij dat!' (rbsl. 20-09-2004)
 - i *Doelstelling + actiepunten zijn o.a.:* meer draagvlak en een grotere betrokkenheid van Capellenaren bij totstandkoming en uitvoering van het beleid, kwaliteit en effectiviteit van het besluitvormingsproces verbeteren. Dit wordt gerealiseerd door bij ieder beleidsvoorstel, aan de hand van het beleidskader 'Anders communiceren? Zo doen wij dat!' de checklist te gebruiken en de afweging te maken of beleid in aanmerking komt voor interactief bestuur.

Ervaringen en beelden

2.07 De respondenten uit bedrijven en instellingen zijn van mening dat de gemeente tamelijk goed op de hoogte is van hetgeen er zich in hun sector afspeelt; dat geldt voor 62% van de respondenten (27% neutraal). Omgekeerd zegt 51% het gemeentelijk beleid met betrekking tot de eigen sector te kennen (22% neutraal).

2.08 Voor wat het waard is, is in de enquête ook gevraagd om de gemeente een rapportcijfer te geven. De gemeente scoort gemiddeld een 5,9. Die score is exact dezelfde als het oordeel van burgers in de Staat van de Gemeente (2007) over goed bestuur. Inwoners en professionals geven aan, dat zij maar matig op de hoogte zijn van de toekomstvisie van de gemeente: van de inwoners maar 14%, van de professionals 27% (zie tabel V11a, bijlage B). De respondenten hebben niet het gevoel dat zij een duidelijke rol hebben gehad bij het opstellen van die toekomstvisie: van de inwoners 7,5%, van de professionals 15% (zie tabel V11b, bijlage B).

2.09 In de enquête is ook gevraagd het leiderschap van de gemeente te karakteriseren. De antwoorden geven een zeer divers beeld. Inwoners geven vooral aan, dat ze daadkracht en betrokkenheid zien (resp. 24% en 20%); professionals zien ook daadkracht maar ook een gebrek daaraan (resp. 21% en 24%), evenals betrokkenheid en afstandelijkheid (resp. 21% en 30%) (zie tabel V12, bijlage B).

2.10 Als het gaat om de prestaties van de gemeente met betrekking tot de lokale democratie

valt op dat vele respondenten geen mening hebben of neutraal zijn: maar liefst 55% van de inwoners en 38% van de professionals. Professionals zijn vervolgens negatiever dan de inwoners; zie tabel 5. Het bekend zijn met de toekomstvisie van de gemeente maakt hier niet wezenlijk uit (zie tabel V9g1, bijlage B). In de Staat van de Gemeente (2007) krijgt de gemeente een 5,6 voor de rol van de kiezer (gedeelde eerste plaats in de groottecategorie > 50.000 inwoners).

Tabel 5. Kunt u aangeven in welke mate de gemeente beleidsprestaties realiseert op het terrein van: Lokale democratie

		groep		Total
		Bedrijven en instellingen Capelle	inwoners Capelle	
gemeente presteert sterk onvoldoende	n	2	9	11
	%	5,9%	4,9%	5,0%
gemeente presteert onvoldoende	n	6	25	31
	%	17,6%	13,6%	14,2%
neutraal/geen mening	n	13	102	115
	%	38,2%	55,4%	52,8%
gemeente presteert voldoende	n	13	46	59
	%	38,2%	25,0%	27,1%
gemeente presteert zeer goed	n	0	2	2
	%	,0%	1,1%	,9%
Total	n	34	184	218
	%	100,0%	100,0%	100,0%

2.11 Positiever zijn inwoners en professionals over de stimulans die de gemeente hun geeft om deel te nemen aan discussies over lokale onderwerpen: resp. 48% en 58% ziet die stimulans (zie tabellen V16a+b, bijlage B). Daarmee is niet gezegd dat de mensen dan ook hebben deelgenomen aan de besluitvorming: 64% van de inwoners en 30% van de professionals niet. Als er wel sprake is van deelname, valt op dat professionals en inwoners vooral informatiebijeenkomsten bijwonen (zie tabel 6).

Tabel 6. Op welke manier heeft u in het afgelopen jaar deelgenomen aan besluitvorming in uw gemeente?

		groep		Total
		Bedrijven en instellingen Capelle	inwoners Capelle	
Ik heb gebruik gemaakt van spreektijd tijdens een raadsvergadering	n	3	5	8
	%	9,1%	2,7%	
Ik heb deelgenomen aan een stadspanel	n	6	12	18
	%	18,2%	6,5%	
Ik heb een raadslid benaderd	n	10	23	33
	%	30,3%	12,5%	
Ik ben op het spreekuur van de wethouder geweest	n	5	4	9
	%	15,2%	2,2%	
Ik heb de burgemeester gebeld	n	2	1	3
	%	6,1%	,5%	
Ik heb een bezwaarschrift geschreven	n	7	21	28
	%	21,2%	11,4%	
Ik ben bij een informatiebijeenkomst geweest	n	19	55	74
	%	57,6%	29,9%	
Ik heb ingesproken tijdens een inspraakavond	n	2	12	14
	%	6,1%	6,5%	
Niet van toepassing	n	10	118	128
	%	30,3%	64,1%	
Total	n	33	184	217

2.12 Over de vraag of de gemeente veel doet met de inbreng vanuit de samenleving, zijn de meningen verdeeld. Inwoners hebben overwegend geen of een neutrale mening (47%); bij beide groepen houden tevreden en ontevreden elkaar in evenwicht (zie tabel V18a, bijlage B). De tevredenheid en ontevredenheid is te vinden bij allerlei vormen van betrokkenheid (zie tabel V18a1).¹ Ook bij de vraag naar de informele relaties tussen gemeenschap en gemeente overwegen de neutrale antwoorden: 46% van de inwoners, 33% van de professionals. De professionals zijn positiever dan de inwoners (zie tabel V18b, bijlage B). Ondanks dat inwoners wat sceptisch zijn over het nut van inspraak en andere vormen van betrokkenheid, is de bereidheid om in actie te komen zeker aanwezig; dat geldt vooral voor zaken die de mensen persoonlijk raken; zie tabel 7. In de Staat van de Gemeente (2007) scoort de gemeente wel een ruime voldoende als het gaat om de partnerrol van burgers (7,3). Uit diverse interviews blijkt daarnaast dat

¹ Alleen het bellen met de burgemeester lijkt tot een uitsluitend neutrale of positieve waardering te leiden; maar daar gaat het om drie personen: te weinig om vergaande conclusies aan te verbinden.

maatschappelijke organisaties zich wisselend tevreden tonen over de mate waarin zij de door de gemeente in het beleidsvormingsproces worden betrokken. De ene organisatie wenst eerder te worden de betrokken, de ander wil een grotere rol in de uitvoering spelen en een derde vindt het perfect verlopen.

Tabel 7. Welke stelling is op u het meest van toepassing?

		groep	
		inwoners Capelle	Total
Als onderwerpen mij persoonlijk raken, onderneem ik actie.	n	70	70
	%	38,3%	38,3%
Als onderwerpen van belang zijn voor de buurt, dan neem ik het initiatief om de kwestie op te lossen.	n	29	29
	%	15,8%	15,8%
Als er een probleem is in mijn buurt, dan vind ik dat de gemeente dat moet oplossen	n	50	50
	%	27,3%	27,3%
Het heeft geen zin zelf initiatieven te nemen, want er verandert toch niets	n	34	34
	%	18,6%	18,6%
Total	n	183	183
	%	100,0%	100,0%

2.13 Tenslotte bestaan er, zo wordt uit interviews duidelijk, specifieke beelden en ervaringen met betrekken tot de verschillende politieke en ambtelijke organen. Ten eerste de gemeenteraad. De raad kijkt te veel naar de details, bestaat uit te veel verschillende fracties en bestaat uit kwalitatief minder sterke leden dan in het verleden het geval is geweest – dit is de algemene conclusie uit diverse interviews.

2.14 Ten tweede de beelden ten aanzien van het college. Zoals gezegd, heeft het college van burgemeester en wethouders de nodige wisselingen gehad. De kwaliteit van het college wordt in interviews als pover ervaren. Het college is voornamelijk weinig samenhangend en door de vele wisselingen wordt het steeds moeilijker gevonden om goede wethouders te vinden. Daarnaast is een veel gehoord kritiekpunt dat het college de raad over relevante ontwikkelingen en in het besluitvormingsproces in brede zin onvoldoende informeert.

2.15 Ten derde de ambtelijke organisatie (als geheel). Door vriend en vijand wordt de kwaliteit van de ambtenarij in Capelle aan den IJssel als hoog ervaren. Negatief vertaalt, geven diverse respondenten aan dat de ambtenaren de macht hebben in Capelle – voornamelijk als gevolg van het instabiele politieke bestuur. Positief vertaalt, wordt de samenwerking met en dienstverlening vanuit de ambtelijke organisatie als goed ervaren.

2.16 Het politiek-bestuurlijke besluitvormingsproces, met de raad en het college als de belangrijkste actoren, wordt voor verbetering vatbaar aangemerkt. Beide organen zoeken nog naar hun eigen rol en naar de onderlinge verhouding.

2.2 Dienstverlening

Plannen, doelen van de gemeente

2.17 De Strategische visie Stadswerkplan Capelle 2020 (4 juli 2000) wordt gekenmerkt door het actief lokaal beleid van de gemeente. Dienstverlening staat volgens de visie voorop en is vraaggericht.

2.18 Uit het burgerjaarverslag 2008 blijkt dat er 41 keer tijdens een raadsvergadering sprake is geweest van inspraak door burgers. Verder waren 25 inwoners “gast van de raad”. Voorts stimuleert de gemeente Capelle participatie op wijkniveau, waarover meer in het sociaal kapitaal.

Ervaringen en beelden

2.19 Uit de resultaten van de enquête blijkt dat de gemeente een voorzichtige voldoende krijgt voor haar dienstverlening (zie tabel 8). Inwoners die de afgelopen vijf jaren niet met de gemeente te maken hebben gehad of alleen met Burgerzaken, zijn het meest positief: 6,6. Ervaringen met gemeentelijke subsidieverlening wordt het minst gewaardeerd: 5,3 (zie tabel V141, bijlage B).

Tabel 8. Ik waardeer de gemeentelijke dienstverlening in het algemeen met het rapportcijfer:

	Capelle aan den IJssel	
	Bedrijven en instellingen	inwoners
gemiddelde	6,4	6,5

De score in de Staat van de Gemeente (2007) is beter: 7,2.

2.3 Bestuurlijke partner

Plannen, doelen van de gemeente

2.20 Zoals uit de Zelfstudie blijkt, neemt Capelle aan den IJssel deel aan een groot aantal gemeenschappelijke regelingen. Vooral de Stadsregio is van belang: regionaal verkeer en vervoer, ruimtelijke ordening, wonen, economie, sociaal beleid (in relatie tot wonen), milieu, groen en jeugdzorg. De gemeente stelt dat zij vanuit eigen verantwoordelijkheden en bevoegdheden inbreng heeft het stadsregionale beleid en dat zij afspraken maakt over de uitvoering.

Ervaringen en beelden

2.21 Uit diverse interviews blijkt dat men de gemeente een betrouwbare partner vindt – uitzonderingen daargelaten. Opvallend is dat men positiever over de samenwerking met de ambtenarij dan over de samenwerking met het bestuur (lees: College) is. Uit de interviews met regionale functionarissen rijst het beeld op van een gemeente die haar bestuurlijke partnerrol adequaat speelt. Zeker als het gaat om de verhouding tot de DCMR heeft de gemeente een herkenbare visie: het ontwikkelen van visie en beleid gebeurt nadrukkelijk door de gemeente zelf, de uitvoering is voor het regionale niveau. Samenwerken en elkaar versterken staan daarbij voorop. Binnen de Stadsregio lijkt Capelle aan den IJssel bewust afstand te zoeken tot de grote buur Rotterdam. Zorg is er over de bestuurlijke stabiliteit van de gemeente. Wellicht mede door de bestuurlijke wisselingen is de gemeente niet aanwezig in regionale bestuurlijke overleggen. Vanuit de provincie wordt wat zorgelijker naar de gemeente gekeken. Betwijfeld wordt of de kwaliteit van het gemeentebestuur past bij de omvang van de gemeente.

2.4 Werkgever

Plannen, doelen van de gemeente

2.22 In de Kadernota HRM en managementopdracht mobiliteit (collegebesl. 8-07-2003) van de gemeente worden doelstellingen en actiepunten genoemd die een bijdrage moeten leveren aan een interactieve beleidsvorming. De gemeente streeft naar een naar buitengerichte organisatie die vakkundig, vernieuwend en klantgericht werkt, en die als werkgever interessant is voor jonge en ervaren professionals. Tevens wil het gemeentebestuur beleid ontwikkelen dat gericht is op de toekomstige behoefte en stabiliteit van de personeelsvoorziening in de organisatie en daarbij rekening houdend met de persoonlijke ontwikkelbehoefte van de huidige werknemers in de organisatie. Actiepunten zijn o.a. anticipatie door organisatie op verloop onder andere door leeftijd. Inzicht in het arbeidspotentieel van de organisatie en leeftijdsbewust personeelsbeleid.

Ervaringen en beelden

2.23 Inwoners en professionals hebben verschillende opvattingen over de deskundigheid van de gemeentelijke medewerkers. Ook hier valt op dat velen geen of een neutrale mening hebben (resp. 36% en 27%). Professionals vinden in meerderheid dat de medewerkers deskundig zijn (61%), inwoners in mindere mate (40%) (zie tabel V13a, bijlage). Ook over de gemotiveerdheid zijn de meningen verdeeld. Professionals zijn in meerderheid positief (55% tegen 18% negatief), inwoners wat minder (39% tegen 21% negatief) (zie tabel V13b, bijlage B).

2.24 Uit interviews met functionarissen binnen de gemeente blijkt dat de gemeente veel investeert in de ontwikkeling van medewerkers van de gemeente en in het stimuleren van deze medewerkers om communicatietrainingen te volgen. Daarentegen is tevens aangegeven dat er bij de werving en selectie van nieuwe ambtenaren weinig tot geen oog is voor deze vaardigheden.

Pas op het moment dat er “persoonlijke ontwikkelingsplannen” worden ontworpen, wordt dit onderwerp aan de orde gebracht.

2.25 De huidige ambtenaren worden inhoudelijk hoog gewaardeerd, maar hun communicatieve vaardigheden lijken achter te blijven. Diverse respondenten geven aan dat het van belang is dat de communicatieve vaardigheden van gemeenteambtenaren middels trainingen te verbeteren, zodat zij (nog) beter in staat zijn om met burgers, instellingen en bedrijven op adequate wijze te communiceren.

2.5 Samenvatting democratisch kapitaal

2.26 De gemeente heeft vele plannen en goede bedoelingen met het versterken van de lokale democratie. In de Staat van de Gemeente scoort zij ook relatief hoog. Toch is daar niet uit te concluderen, dat het goed gaat. Uit de diverse onderzoeken rijst niet meteen een beeld op van een zeer actieve en veerkrachtige samenleving. Indicator daarvoor is dat mensen toch vooral in actie willen komen als iets hun zelf raakt. Open vraag is, in hoeverre de houding van het gemeentebestuur daarbij van invloed is. Uit de interviews met bestuurders en politici blijkt, dat er weinig ruimte is voor daadwerkelijk overdragen van beslissingsmacht naar delen van de samenleving. Het primaat van de politieke partijen bestaat nog volop. Ook het politiek-bestuurlijke besluitvormingsproces lijkt voor verbetering vatbaar.

3 Kennis en Innovatie

3.01 Inwoners van Capelle aan den IJssel hebben de keuze uit 26 basisscholen, 3 speciale scholen voor basisonderwijs en twee brede scholengemeenschappen voor het voortgezet onderwijs. Daarnaast is er ook volwassenenonderwijs beschikbaar. 69% van de inwoners, instellingen en bedrijven vindt dat de gemeente goede onderwijsvoorzieningen heeft.

3.02 Voor middelbaar en hoger beroepsonderwijs, alsmede academisch onderwijs kan men in het nabij gelegen Rotterdam terecht. Iets verder bieden ook de gemeenten Delft en Utrecht mogelijkheden voor vervolgopleidingen.

3.03 Het kapitaal 'Kennis en Innovatie' is breder dan onderwijs(beleid) alleen. Het heeft ook betrekking op de wijze waarop kennis – in welke vorm en op welk niveau dan ook – binnen de gemeenschap tussen generaties wordt overgedragen en verder wordt ontwikkeld. Innovatie gaat een stap verder en geeft bestaande kennis een verdere verdieping en invulling in de vorm van grensverleggende diensten en producten.

3.1 Regie en beleid

Plannen, doelen van de gemeente

3.04 Kennisdeling gaat niet alleen om het verspreiden van kennis, maar eveneens op het voorkomen dat kennisverspreiding onmogelijk wordt gemaakt door voortijdig schoolverlaten. Derhalve zet de gemeente volop in op het stimuleren van leerlingen om de arbeidsmarkt met een geschikte startkwalificatie te betreden.

3.05 Uit de Zelfstudie blijkt dat de gemeente vooral inzet op goed onderwijsbeleid. Vooral de huisvesting van het primair onderwijs krijgt veel aandacht. Op het terrein van innovatie stelt de gemeente zelf weinig te bieden te hebben.

3.06 Uit dit aanvullende onderzoek blijkt, echter, dat de gemeente geen eenduidig en voornamelijk op kennis gericht onderwijsbeleid heeft. De "Lokale Educatieve Agenda van Capelle 2008-2011" is primair gericht op sociale vaardigheden, in het verlengde van het reguliere onderwijsbeleid en kennisontwikkeling van leerlingen.

3.07 Het onderwijsbeleid van de gemeente gaat hoofdzakelijk, blijkens het Collegewerkprogramma, om de huisvesting van onderwijsinstellingen. Er is in deze collegeperiode gestart met het realiseren van "unilocaties voor het voortgezet onderwijs". Hierdoor komt er grond – en dus financiële opbrengsten – vrij voor nieuwe investeringen.

3.08 Verder heeft het gemeentebestuur plannen om het (voortijdige) schooluitval aan te

pakken. Daartoe is in 2008 een plan van aanpak Voortijdig schoolverlaten vastgesteld. Kenmerkend in deze aanpak is de outreachende aanpak om jongeren te dan wel aan het werk te zijn, dan wel een opleiding te volgen.

3.09 Belangrijk onderdeel van het onderwijsbeleid van de gemeente is het Brede School Netwerk (BSN). "Het BSN werkt aan het verbeteren van de ontwikkelingskansen van kinderen, het verbeteren van het activiteitenaanbod en opvang en het verbeteren van de sociale cohesie en veiligheid. De wijk en de behoeften van wijkbewoners staan hierbij centraal."² Meer hierover in het sociaal kapitaal.

Ervaringen en beelden

3.10 Uit interviews met vertegenwoordigers van het bedrijfsleven wordt niet duidelijk in hoeverre er sprake is van innovatie vanuit Capelle. De samenwerking tussen bedrijven en onderwijsinstellingen lijkt beperkt, mede omdat de meeste (hoger) onderwijsinstellingen zich in Rotterdam, Delft of Utrecht bevinden. Bedrijven geven aan dat zij beperkt door de gemeente worden gestimuleerd om samen met onderwijsinstellingen innovatieve diensten en producten te ontwikkelen.

3.11 Uit de enquête blijkt dat burgers zowel als bedrijven/instellingen weinig zicht hebben op de prestaties van de gemeente; zie tabel 9. Uit tabel 10 blijkt, dat zij van mening zijn dat er in de gemeente goede onderwijsvoorzieningen zijn.

Tabel 9. Kunt u aangeven in welke mate de gemeente beleidsprestaties realiseert op het terrein van: Onderwijs en kennis

			groep		Total
			bedrijven en instellingen Capelle	inwoners Capelle	
i	gemeente presteert sterk	n	0	2	2
	onvoldoende	%	,0%	1,1%	,9%
	gemeente presteert	n	4	21	25
	onvoldoende	%	11,8%	11,4%	11,5%
	neutraal/geen mening	n	17	95	112
		%	50,0%	51,6%	51,4%
	gemeente presteert	n	12	63	75
	voldoende	%	35,3%	34,2%	34,4%
	gemeente presteert zeer	n	1	3	4
	goed	%	2,9%	1,6%	1,8%
Total		n	34	184	218

² Naar website gemeente Capelle aan den IJssel.

			groep		Total
			bedrijven en instellingen Capelle	inwoners Capelle	
i	gemeente presteert sterk	n	0	2	2
	onvoldoende	%	,0%	1,1%	,9%
	gemeente presteert	n	4	21	25
	onvoldoende	%	11,8%	11,4%	11,5%
	neutraal/geen mening	n	17	95	112
		%	50,0%	51,6%	51,4%
	gemeente presteert	n	12	63	75
	voldoende	%	35,3%	34,2%	34,4%
	gemeente presteert zeer	n	1	3	4
	goed	%	2,9%	1,6%	1,8%
		n	34	184	218
		%	100,0%	100,0%	100,0%

Tabel 10. De gemeente kent goede onderwijsvoorzieningen.

			groep		Total
			bedrijven/ instellingen Capelle	inwoners Capelle	
	helemaal oneens	n	1	2	3
		%	3,0%	1,1%	1,4%
	deels oneens	n	3	5	8
		%	9,1%	2,7%	3,7%
	neutraal	n	8	48	56
		%	24,2%	26,2%	25,9%
	deels eens	n	13	85	98
		%	39,4%	46,4%	45,4%
	helemaal eens	n	8	43	51
		%	24,2%	23,5%	23,6%
Total		n	33	183	216
		%	100,0%	100,0%	100,0%

3.12 Scholen en hun samenwerkingsverbanden werken regionaal. Soms trekken scholen leerlingen uit diverse gemeenten, soms werken scholen samen over gemeentegrenzen heen. Uit de gevoerde gesprekken valt op te maken, dat daarmee gezegd is, dat een grote gemeente het per definitie beter of slechter doet. Aan de ene kant wordt de kleinschaligheid van een gemeente als Krimpen aan den IJssel positief gewaardeerd, en tegelijkertijd het vermogen van Rotterdam om ambtelijke diensten op elkaar af te stemmen. Van belang lijkt vooral te zijn, dat de gemeenten herkenbaar is en dat er stabiliteit in het contact is (ambtelijk zowel als bestuurlijk). In Capelle lijkt de schaalgrootte soms de voortgang van projecten te belemmeren.

3.13 In Capelle aan den IJssel bestaan in de onderwijswereld bestaan vele overlegsituaties, zoveel is duidelijk. Gemeente en onderwijsinstellingen hebben veelvuldig met elkaar te maken. De diverse overlegsituaties blinken niet altijd uit door kwaliteit, zo wordt gesignaleerd. Het is voor betrokkenen in het veld nogal eens onduidelijk waartoe het overleg dient: doel en agenda kunnen helderder geformuleerd worden. Ook de inhoudelijke voorbereiding van de gemeente schiet nog wel eens te kort. De beleidsmedewerker wordt geroemd om de inhoudelijke kennis, maar het voorzitterschap van bijeenkomsten schiet wel eens te kort. De indruk bestaat, dat werkgroepen en overleg soms bedoeld zijn om gemeentelijke medewerkers af te laten stemmen. Overigens is de gemeente serieus omgegaan met kritiek op het functioneren van overlegorganen en is verbetering zichtbaar.

3.14 Een punt van kritiek is, dat de gemeente weliswaar initiatieven ontplooit, maar er zich te weinig rekenschap van geeft, dat scholen een jaarplanning hebben. Zij kunnen daardoor de initiatieven niet meteen overnemen, ook al zou de gemeente dat wensen. Voor het overige zijn de scholen positief gericht op overleg. Maar dat overleg kan effectiever worden.

3.2 Dienstverlening

Ervaringen en beelden

3.15 Jonge Capellenaren hoeven relatief weinig te reizen om van het hoger onderwijs gebruik te maken. Zij kunnen terecht in Rotterdam, Delft en Utrecht. Vanuit de gemeente wordt daarnaast aangegeven dat de kwaliteit van het basisonderwijs goed is.

3.16 Ook de kwaliteit van onderwijsinstellingen in Capelle zelf wordt, zoals eerder aangegeven, positief ervaren.

3.17 De dienstverlening vanuit de gemeente richting ondernemers en onderwijsinstellingen om kennis en innovatie te verbeteren, levert verder weinig aanknopingspunten op.

3.3 Bestuurlijke partner

Ervaringen en beelden

3.18 In het onderwijsveld worden verschillen gezien in de manier waarop gemeenten met het onderwijs omgaan. In Rotterdam zou de interne afstemming binnen de gemeenten beter gaan dan in Capelle aan den IJssel. Er wordt aangedrongen op meer samenwerking tussen gemeenten, om van elkaar te leren. Op het terrein van leerplicht en voortijdige schoolverlaters wordt Capelle geroemd om de kennis en inzet van de medewerkers (zie ook Sociaal kapitaal in de Zelfstudie). Er lijkt een sluitende aanpak te zijn. De samenwerking met maatschappelijke partners wordt goed genoemd. Wel wordt gesignaleerd dat instellingen niet structureel worden gevraagd mee te denken: te zeer ad hoc.

3.19 Uit interviews valt op dat er veel onduidelijkheid bestaat over de mate waarin er in Capelle aan den IJssel sprake is van samenwerking tussen onderwijsinstellingen en bedrijven en in brede zin: innovatie. Noch vanuit onderwijsinstellingen, noch vanuit bedrijven wordt aangegeven dat de gemeente onderlinge samenwerking actief stimuleert. Innovatie van diensten en producten komt deels zelf vanuit bedrijven en deels wordt dit, afhankelijk van het thema, door de gemeente gestimuleerd en/of gefaciliteerd.

3.4 Werkgever

3.20 Voor het onderwijs vervult de gemeente geen expliciete werkgeversrol.

3.21 Zoals hiervoor gesteld: de ambtelijke kennis en inzet op het terrein van onderwijs staan buiten elke twijfel. Inzet en kennis worden door sommige respondenten zeer hoog ingeschat.

3.5 Samenvatting kapitaal kennis en innovatie

3.22 Ondanks de aanwezigheid van diverse bedrijven, ondernemingen en onderwijsinstellingen in Capelle aan den IJssel lijkt van onderlinge samenwerking tussen hen slechts beperkt sprake te zijn. Zonder deze samenwerking lijkt innovatie in Capelle ook niet of nauwelijks van de grond te komen. Dit ligt niet aan de kwaliteit van de aanwezige onderwijsinstellingen, deze worden immers positief gewaardeerd. Wat wordt gemist, is de bestuurlijke rol van de gemeente in de vorm van regisseur van het innovatiebeleid. De samenleving zelf lijkt, immers, te beperkt veerkrachtig te zijn om innovatie van diensten en producten autonoom van de lokale overheid vorm en inhoud te geven.

4 Sociaal Kapitaal

4.01 Capelle aan den IJssel kent een algemeen zeer actieve en betrokken samenleving. Capellenaren zijn maatschappelijk betrokken en laten dit middels vrijwilligerswerk en andere vormen van participatie veelvuldig zien. Tegelijkertijd zijn er diverse Capellenaren voor wie dit minder of zelfs niet geldt. Jongeren en allochtonen met name lijken minder aan het maatschappelijk leven en samenzijn deel te nemen.

4.02 Veel organisaties zijn actief, maar vele hebben net als in andere gemeenten moeite om voldoende actieve leden te vinden. De gemeente gaat actief met organisaties om, maar (ook hier) lijkt sprake te zijn van enige ad hoc karakter: de gemeente heeft te weinig doordacht wat de rol en plek van maatschappelijke organisaties en adviesorganen is. Of, als het wel doordacht is, is de lijn voor de betrokkenen onvoldoende helder.

4.1 Regie en beleid

Plannen, doelen van de gemeente

4.03 De gemeente beschouwt het stimuleren van participatie onder bewoners en sociale cohesie in de Capelse samenleving in brede zin als belangrijke doelstelling. Participatie van bewoners is al dan niet op diverse doelgroepen ingestoken. Zo bestaat er sinds eind 2007 een Capelse Jeugdraad om het gemeentebestuur van gevraagd en ongevraagd advies te voorzien. Ook is er een actieve WMO-adviesraad dat op terrein van zorg en (in mindere mate) welzijn sinds december 2006 eveneens gevraagd en ongevraagd advies aan de gemeente geeft.

4.04 Daarnaast is er in iedere wijk een Wijkoverlegplatform (WOP). Ieder WOP heeft de beschikking over een “wijkeleefbaarheidsbudget” om onder meer sociale cohesie te bevorderen. Per wijk is tevens een wethouder als “wijkwethouder” aangewezen die de wijk als aandachtsgebied in zijn of haar portefeuille heeft. Ook via de buurtenaanpak wordt de sociale cohesie in buurten en wijken verbeterd.

4.05 Verder organiseert de gemeente diverse “Capelse ontmoetingen”. “Het doel van de Capelse Ontmoetingen is het versterken en verduurzamen van de sociale contacten tussen verschillende bevolkingsgroepen en het inspireren van de Capellenaren om gedeelde verantwoordelijkheid te nemen voor hun leefomgeving en voornemens om te zetten in concrete acties.”³

4.06 Gelet het feit dat er in Capelle relatief veel niet-westerse allochtone inwoners wonen, voert de gemeente een actief inburgeringsbeleid om te zorgen dat deze inwoners de taal spreken en zich in het maatschappelijke verkeer verstaanbaar kunnen maken.

³ Naar website gemeente Capelle aan den IJssel

Ervaringen en beelden

4.07 Interviews met uiteenlopende vertegenwoordigers van het maatschappelijk middenveld laten inzake het Sociaal Kapitaal een zeer divers beeld zien.

4.08 De Capelse samenleving beschikt over enige veerkracht om maatschappelijke problemen te signaleren en op te lossen. Indien nodig, weten zij snel en succesvol de gemeente te bereiken. Maar die veerkracht gaat niet zover, dat maatschappelijke instellingen en burgers zelfstandig de problemen aanpakken: de weg naar de gemeente is snel gevonden.

4.09 Over de saamhorigheid in de samenleving zijn de meningen (voor zover aanwezig) sterk verdeeld; zie tabel 11.

Tabel 11. De saamhorigheid in onze gemeente is goed, mensen, bedrijven en instellingen kennen elkaar, weten elkaar te vinden en werken goed samen.

			groep		Total
			bedrijven / instellingen Capelle	inwoners Capelle	
helemaal oneens	n		3	11	14
	%		9,1%	6,0%	6,5%
deels oneens	n		6	37	43
	%		18,2%	20,2%	19,9%
neutraal	n		12	92	104
	%		36,4%	50,3%	48,1%
deels eens	n		11	38	49
	%		33,3%	20,8%	22,7%
helemaal eens	n		1	5	6
	%		3,0%	2,7%	2,8%
Total	n		33	183	216
	%		100,0%	100,0%	100,0%

4.10 Het actieve maatschappelijk middenveld bestaat voornamelijk uit autochtonen en ouderen. Jongeren en allochtonen zijn slechts beperkt actief, bijvoorbeeld als vrijwilliger, en/of zijn beperkt zichtbaar voor anderen. Wel kent Capelle meerdere zelforganisaties die o.a. een rol kunnen spelen bij integratiebeleid. Eén ervan is het Participatieteam, dat bestaat uit vrouwen met diverse culturele achtergronden (Collegewerkplan 2006-2010, Werken aan kwaliteit). Het blijkt moeilijk te zijn om vrijwilligers te trekken, overigens is dit een typisch Capels probleem maar is dit op verschillende

plaatsen in Nederland zichtbaar. Zo is tijdens een aantal bijeenkomsten een oproep gedaan voor kandidaten voor de WMO-adviesraad. Maar er bleken maar weinig belangstellenden te zijn. Allochtonen en jongeren zijn helemaal moeilijk te activeren. Ook andere organisaties kampen met dergelijke problemen. Zij zien een groot probleem opdoemen: ook al heeft een organisatie veel leden, dan valt het aantal actieve leden nogal tegen. En om andere leden te activeren, is een directe aanpak noodzakelijk (persoonlijk contact, bellen). De ANBO slaagt er wel in, om 250 vrijwilligers te mobiliseren en om een telefonische hulpdienst in stand te houden. In de enquête blijkt overigens, dat over de inzet voor de samenleving tamelijk positief gedacht wordt; zie tabel 12.

4.11 Probleem is misschien wel, dat niet alle inwoners van Capelle een band hebben met de stad en haar medeburgers. Dit komt waarschijnlijk, doordat relatief veel inwoners van buiten de stad afkomstig zijn. Capelle is immers een (ex)-groeigemeente waarin veel ex-Rotterdamers wonen. Sociale structuren moeten in dat opzicht (opnieuw) worden opgebouwd. Ook de Rotterdam-wet en de instroom van huurders met een niet-westerse culturele achtergrond heeft hier invloed op.

4.12 Daarnaast wordt het Capels Multicultureel Centrum als een succesvoorbeeld van samenwerking tussen autochtone als allochtone organisaties gezien. In dit centrum nemen organisaties vanuit inhoudelijke, gezamenlijke doelstellingen deel aan activiteiten en het streven is om dit centrum op termijn ook overbodig te maken. Simpelweg, omdat samenwerking tussen allochtoon en autochtoon dan een vanzelfsprekendheid is geworden.

Tabel 12. In onze gemeente zetten veel mensen, bedrijven en instellingen zich in voor de samenleving.

			groep		Total
			bedrijven / instellingen Capelle	inwoners Capelle	
helemaal oneens	n		0	7	7
	%		0,0%	3,8%	3,2%
deels oneens	n		1	18	19
	%		3,0%	9,8%	8,8%
neutraal	n		10	92	102
	%		30,3%	50,0%	47,0%
deels eens	n		17	55	72
	%		51,5%	29,9%	33,2%
helemaal eens	n		5	12	17
	%		15,2%	6,5%	7,8%
Total		n	33	184	217

4.13 Uit de interviews blijkt, dat de samenwerking tussen maatschappelijke organisaties – zelfs tussen organisaties met vergelijkbare doelstellingen – beperkt is. Ook vanuit de gemeente wordt hier slechts beperkt op gestuurd, zo geeft men aan. De gemeente weet niet altijd goed hoe met maatschappelijke organisaties en belangengroepen, zoals de WMO-raad en WOP's, om te gaan. De wijze waarop dergelijke organen in het politiek-bestuurlijke besluitvormingsproces worden betrokken, is noch voor de gemeente noch voor deze organen zelf volkomen helder. Diverse respondenten geven aan een coördinerende en regisserende rol van de gemeente te missen in het stimuleren van meer gemeenschapszin – en alles wat daarbij hoort – in Capelle. De gemeente is hier op het ene terrein sterker in dan op het andere terrein en ook per wijk lijkt de kwaliteit van de gemeentelijke rol te verschillen.

4.14 Bij het nemen van initiatieven om maatschappelijke vraagstukken aan te pakken, lijkt de gemeente dikwijls het voortouw te nemen. Soms komen zij voort uit de interactie tussen gemeente en maatschappelijke instellingen. Veelal komt de gemeente zelf met voorstellen; die worden dan in adviesraden bediscussieerd.

4.15 Het lijkt voor gemeente en WMO-adviesraad nog zoeken: de adviesraad moet zijn plek nog vinden. In het begin was er een vergadercultuur; inmiddels wordt in werkgroepen gewerkt en gaat het wat beter. Tegelijkertijd wordt geconstateerd, dat de gemeente zelden om advies vraagt, en als zij dat doet, dan dikwijls erg laat en met weinig toegankelijke stukken.

4.16 Eén van de zaken die genoemd worden, is het streven van de gemeente naar 'Buurtcentra voor ouderen', een poging om ouderen uit het isolement te halen. Onder respondenten bestaat twijfel over het nut daarvan. Ouderenbonden zijn bij dit besluit niet gebruikt als voelhorens, als informatiebronnen. Zij immers kennen hun leden: de ouderen.

4.17 Recent is de gemeente in aanraking gekomen met het bestrijden van discriminatie; de stichting Radar is regionaal gaan werken. De gemeente stelt zich welwillend en faciliterend op bij activiteiten van deze stichting op scholen en bij andere organisaties. De gemeente heeft bijvoorbeeld Radar in contact gebracht met derden, en ondersteunt activiteiten (bijv. door uitnodigingen te versturen). Van de zgn. 'witte-vlekkengemeenten' (gemeenten die tot voor kort geen antidiscriminatiebeleid hadden) is Capelle aan den IJssel de eerste geweest die gestart is voordat de wet de gemeente daartoe verplichtte. Radar heeft zelf de contacten met scholen en andere organisaties gelegd; die verlopen goed: 14 van de 16 hebben positief gereageerd.

4.2 Dienstverlening

Ervaringen en beelden

4.18 Burgers en bedrijven/instellingen lijken tevreden te zijn over de prestaties van de gemeente, althans; voor zover zij die prestaties kennen; zie tabel 13. De dienstverlening door de gemeente en de uitvoering van het beleid worden ook in de interviews goed genoemd.

Tabel 13. Kunt u aangeven in welke mate de gemeente beleidsprestaties realiseert op het terrein van: Welzijn, sociale zaken

			groep		Total
			bedrijven / instellingen Capelle	inwoners Capelle	
	gemeente presteert sterk	n	0	4	4
	onvoldoende	%	,0%	2,2%	1,8%
	gemeente presteert	n	5	23	28
	onvoldoende	%	14,7%	12,5%	12,8%
	neutraal/geen mening	n	15	85	100
		%	44,1%	46,2%	45,9%
	gemeente presteert	n	13	67	80
	voldoende	%	38,2%	36,4%	36,7%
	gemeente presteert zeer goed	n	1	5	6
		%	2,9%	2,7%	2,8%
Total		n	34	184	218
		%	100,0%	100,0%	100,0%

4.19 Gesprekspartners laten weten dat de gemeente in hun ogen open staat voor vernieuwingen, maar dat zij wel wat sneller zou mogen werken. Genoemd worden voorbeelden als gratis openbaar vervoer voor 65+-ers, de besteding van extra rijks gelden en de bouw van een nieuw verpleegtehuis. In deze gevallen deed de gemeente er te lang over om beslissingen te nemen. Bij navraag bleek, dat wisseling van ambtenaren mede debet was aan de traagheid.

4.20 Op de manier van indiceren voor hulpverlening is kritiek in de gesprekken: het bureau dat daarvoor ingeschakeld is, zou zich dikwijls baseren op telefonisch contact en soms op verouderde rapportages. Ook de tijd die een beslissing kost over hulp duurt lang. De reactie van de gemeente lijkt dan te zijn: het kost geld om het anders te doen.

4.21 De informatie over de WMO aan burgers in huis-aan-huisbladen wordt goed genoemd (er

was een WMO-special). Daarentegen zijn er ook geluiden uit de samenleving op te merken die voor meer WMO-loketten op wijkniveau pleiten. Ook de WMO-raad heeft zich hier hard voor gemaakt, maar kreeg de gemeente niet zover dat te realiseren.

4.22 Vanuit andere interviews wordt aangegeven dat er ouderenadviseurs bij oudere Capellenaren thuis langs gaan. Met de uit deze contacten verkregen informatie wordt vervolgens, volgens respondenten, relatief weinig gedaan. Voorts wordt er geklaagd over het gebrek aan arbeidsplaatsen voor jonge arbeidsongeschikten (Wajongers).

4.23 Er zijn in Capelle veel actieve ouderen, maar er zijn ook ouderen die vereenzamen en zich in een sociaal isolement bevinden. Volgens sommige respondenten doet de gemeente (te) weinig om dit proces van vereenzaming actief tegen te gaan.

4.24 De website “watdoetjegemeente.nl” leert de geïnteresseerde lezer dat het oordeel van de Capelse burger over de welzijnsvoorzieningen (buurthuis, jongerencentrum) gemiddeld met een 5,2 wordt gewaardeerd tegen 5,6 gemiddeld (benchmarkgemiddelde). Het oordeel over sport- en gezondheidszorgvoorzieningen scoort op beide onderdelen een 7,2. Het burgerlijk oordeel over verenigingen en clubs in Capelle aan den IJssel wordt met een 7,1 gewaardeerd.

4.3 Bestuurlijke partner

4.25 In het veld bestaat het beeld dat de inspraak op zichzelf goed loopt, als het gaat om zorgvoorzieningen. De gemeente lijkt ook series te streven naar betrokkenheid van de organisaties. Wel wordt adviesorganen soms te weinig tijd gegund voor het geven van een reactie op voorstellen van de gemeente; stukken komen vaak erg laat. Eén van de respondenten geeft een voorbeeld van een voorstel dat in januari werd toegestuurd en waarover in het eerste kwartaal geadviseerd moest worden: dat bleek een te korte tijd voor het raadplegen van de achterban. De gemeente lijkt wel gevoelig te zijn voor die kritiek. Ook geeft zij feedback op de adviezen: “Wij worden redelijk serieus genomen.” Ook de gemeenteraad lijkt de adviezen over het algemeen te waarderen: vele worden overgenomen, zo is indruk van gesprekspartners. Wel signaleren zij, dat het vooral de politiek (college, raad) is, die de oorzaak is van korte adviestermijnen: haast en dadendrang (terwijl er ook voorbeelden zijn van kwesties die juist maanden lijken te blijven liggen).

4.4 Toezicht en handhaving

4.26 Uit interviews blijkt dat de gemeente veel van andere gemeenten en daarmee ook van zichzelf probeert te leren op sociaal gebied. Zo doet de gemeente veelvuldig mee met benchmarks, waaronder over de WMO, en daarin scoort Capelle relatief goed.

4.27 De jaarrekening wordt, echter, niet gebruik als middel om naast financieel ook op maatschappelijk terrein over het voorbije jaar terug te blikken. De gemeente zou de interne planning en controlcyclus kunnen verbreden met een maatschappelijke poot: ‘wat zijn de

maatschappelijke effecten van onze werkzaamheden en in hoeverre zijn wij daarin op koers?' is een vraag die in de p&c-cyclus opgenomen zou kunnen worden.

4.28 In het maken van (subsidie)afspraken met maatschappelijke organisaties en instellingen zou de gemeente minder gebruik van output- en meer van outcome-indicatoren kunnen maken. De gemeente is volgens diverse respondenten te eenzijdig gericht op sec cijfers en aantallen en minder op te realiseren maatschappelijke effecten. Ook zou de gemeente subsidieafspraken meer moeten gebruiken om maatschappelijke organisaties onderling samen te laten werken. Op deze manier zou het ontvangen van subsidie (mede) afhankelijk van de samenwerking tussen bijvoorbeeld allochtone en autochtone organisaties kunnen zijn.

4.5 Werkgever

4.29 De deskundigheid en betrokkenheid van medewerkers staan buiten twijfel. Maar er zijn nogal wat wisselingen van medewerkers. Die brengen onzekerheid mee voor betrokkenen en adviesorganen. Medewerkers zijn wel steeds bereid mee te denken en uitleg te geven, ook als dat in de avonduren moet gebeuren.

4.30 Het streven van de burgemeester naar kwaliteit en continuïteit wordt geroemd en herkend. Over de kwaliteit en maatschappelijke betrokkenheid van het College als geheel wordt wisselend gedacht. De ene respondent vindt dat het College te gevoelig is voor sentimenten en onderbuikgevoelens uit de maatschappij – zonder deze objectief te onderbouwen. De ander is van mening dat het College juist te weinig binding met de maatschappij heeft en zich weinig betrokken in het opstellen en aanscherpen van gemeentelijk beleid toont.

4.6 Samenvatting Sociaal kapitaal

4.31 De gemeente Capelle investeert middels WOP's, buurtanaap, Capelse Jeugdraad, WMO-adviesraad, etc. relatief veel in beleid en structuren om samen met de samenleving de grootste maatschappelijke uitdagingen aan te gaan. Ook stimuleert de gemeente hiermee de interactie tussen de diverse, bestaande organisaties. De bestaande voorzieningen worden doorgaans positief gewaardeerd. Ook tonen de diverse doelgroepen - met name allochtonen, autochtonen, jongeren en ouderen – zich doorgaans tevreden over de rol van de gemeente en de kwaliteit van haar dienstverlening.

4.32 Parallel aan deze positieve punten worden er ook verscheidende verbeterpunten geïdentificeerd, waaronder het stimuleren van de maatschappelijke effecten van de elementen van de planning en control cyclus en het koppelen van beoogde maatschappelijke effecten aan subsidieafspraken.

5 Infrastructuur, Milieu en Leefomgeving

5.01 Het kapitaal Infrastructuur, milieu en leefomgeving is zeer divers. Belangrijke thema's zijn mobiliteit – zowel automobilititeit als het openbaar vervoer – veiligheid, de woningmarkt, beheer van de openbare orde, etc.

5.1 Regie en beleid

Plannen, doelen van de gemeente

5.02 Het beleid van de gemeente Capelle aan den IJssel met betrekking tot het kapitaal Infrastructuur, Milieu en Leefomgeving is voor een belangrijk deel in 2005 in de vorm van de structuurvisie integraal samengevat. Sinds 2005 heeft de gemeente, vervolgens, verschillende (deel)visies en beleidsdocumenten ontwikkeld – allen in samenwerking met lokale partners en bewoners. Hieronder zijn de belangrijkste plannen en doelen van de gemeente beknopt uiteengezet.

Wonen en ruimtelijke ordening

5.03 De Woonvisie (2007, S.1), spreekt van zes kernopgaven, zijnde:

1. Versterking identiteit van Capelle als groene en veilige woon- en werkgemeente van circa 65.000 inwoners, met gedifferentieerde woonwijken en woonmilieus.
2. Passende huisvesting voor de verschillende doelgroepen, met bijzondere aandacht voor Capelse starters en ouderen.
3. Woonruimteverdelingsbeleid mede richten op versterken van sociale structuren.
4. Waarborgen van een bereikbare woningvoorraad en vernieuwing van verouderd woningbezit.
5. Wonen, zorg en welzijn op maat.
6. Een gedifferentieerd en op doorstroming gericht nieuwbouwprogramma.

5.04 Ook de Structuurvisie 2006-2020 (2005, p.11-13) is gericht op het verbeteren van het woonaanbod. In dat kader zijn onder meer de volgende doelen, als aanvulling op bovenstaande kernopgaven, gesteld:

7. Het doorbreken van de eenzijdigheid.
8. Het opheffen van het tekort aan geschikte ruimte voor startende ondernemers en voor culturele activiteiten.
9. Het voorkomen van verloedering van wijken.
10. Het mee laten groeien van het stadscentrum met de omvang en het karakter van de stad.
11. Het op peil brengen en houden van de publieke voorzieningen.

5.05 In beide documenten blijkt dat de gemeente van mening is dat Capelle de grenzen van haar status van groeigemeente heeft bereikt. Er zijn beperkte mogelijkheden om nieuwe woningen te bouwen, waardoor de aandacht wordt verlegd naar het beheer en onderhoud van bestaande woningen, alsmede de hierbij horende woonomgeving.

Woon- en leefomgeving en veiligheid

5.06 Het gemeentebestuur heeft als doel gesteld om de woonomgeving kwalitatief te verbeteren, onder meer door de groenvoorzieningen goed te onderhouden en aantrekkelijker te maken. Meer hierover onder 'milieu en duurzaamheid'.

5.07 De gemeente wil Capelle aan den IJssel, onder meer om het woongenot te vergroten, veiliger maken. Het "Programma Integraal Veiligheidsbeleid" (2004, p.16) spreekt onder meer van "het creëren en bevorderen van een veilige woon- en leefomgeving (fysiek en sociaal)".

Milieu en duurzaamheid

5.08 In het Milieubeleidsplan 2009-2012 is een aantal "ambitieuze" doelstellingen geformuleerd. Een aantal voorbeelden:

- a *Klimaat en duurzaamheid*: de gemeente Capelle aan den IJssel is koploper bij het tegengaan van klimaatverandering, met name door het beperken van energieverbruik. Daarbij wordt de kennis van energie, klimaat en duurzaamheid onder inwoners actief vergroot.
- b *Geluid*: werknemers van de gemeente worden ontmoedigd om met de auto naar het gemeentehuis te komen. Openbaar vervoer wordt gestimuleerd.
- c *Verlichting*: overmatige verlichting wordt tegengegaan.
- d *Afval*: voorkomen van afval en hergebruiken van afvalstoffen.

5.09 Verder heeft de gemeente een visieplan "Stedelijk waterplan" geformuleerd. Hierin is een lange termijnvisie opgenomen, waarin wordt gestreefd naar kwalitatief beter en veiliger water (en bijbehorende ecologie) in en rondom Capelle aan den IJssel.

Verkeer en mobiliteit

5.10 In het "Visiedocument Gemeentelijk Verkeers- en Vervoerplan Capelle a/d IJssel" (2008, p.8) wordt gestreefd naar "een duurzaam verkeers- en vervoersysteem waarbij bereikbaarheid hand in hand gaat met een gegarandeerde leefkwaliteit en veiligheid". Het beleid is er, verder, op gericht om de bereikbaarheid van Capelle in regionaal verband te verbeteren. Verder worden het "fietsklimaat" en de "voetgangersvoorzieningen" uitgebreid, worden autoparkeerproblemen in het centrum aangepakt en wordt het openbaar vervoer beter toegankelijk gemaakt. Met oog op de veiligheid worden er maatregelen genomen om de verkeersveiligheid rondom gevaarlijke kruispunten te verbeteren.

5.11 Tussen mei 2009 tot en met 31 maart 2010 kunnen 65-plussers gratis gebruik maken van alle trams, metro's en bussen van de RET.

Ervaringen en beelden

5.12 Diverse ondernemers tonen zich uiteindelijk tevreden met de manier waarop de gemeente met milieubewust ondernemen is omgegaan. Op initiatief van diverse ondernemers is een vernieuwende techniek voorgesteld. De gemeente had aanvankelijk een "procedurele en formele" rol, maar ontwikkelde zich in de loop der tijd tot samenwerkingspartner van de ondernemers om deze doelstellingen te realiseren.

5.13 Uit de enquête komt een meer diffuus beeld naar voren. Zoals in tabel 14 is weergegeven, geeft bijna een kwart van de bedrijven en inwoners aan dat de gemeente onvoldoende presteert op het terrein van milieu en infrastructuur. Slechts een derde toont zich tevreden.

Tabel 14. Kunt u aangeven in welke mate de gemeente beleidsprestaties realiseert op het terrein van: Milieu en infrastructuur

		groep		Total
		bedrijven Capelle	inwoners Capelle	
	gemeente presteert sterk	1	12	13
	onvoldoende	2,9%	6,5%	6,0%
	gemeente presteert	7	36	43
	onvoldoende	20,6%	19,6%	19,7%
	neutraal/geen mening	15	75	90
		44,1%	40,8%	41,3%
	gemeente presteert	10	56	66
	voldoende	29,4%	30,4%	30,3%
	gemeente presteert zeer	1	5	6
	goed	2,9%	2,7%	2,8%
Total	n	34	184	218
	%	100,0%	100,0%	100,0%

5.14 Overigens blijkt dat het merendeel van deze respondenten gedeeltelijk of geheel niet op de hoogte is van de toekomstvisie van de gemeente Capelle aan den IJssel, dit terwijl er de nodige visiedocumenten door de gemeente in de jaren heen zijn geproduceerd.

Tabel 15. Kunt u aangeven in welke mate de gemeente beleidsprestaties realiseert op het terrein van Milieu en infrastructuur * Ik ben goed op de hoogte van de toekomstvisie voor deze gemeente.

			Ik ben goed op de hoogte van de toekomstvisie voor deze gemeente.					Total
			helemaal oneens	deels oneens	neutraal	deels eens	helemaal eens	
Milieu en infrastructuur	gemeente presteert sterk onvoldoende	n %	5 11,6%	3 6,1%	3 3,3%	1 3,2%	1 33,3%	13 6,0%
	gemeente presteert onvoldoende	n %	7 16,3%	15 30,6%	12 13,2%	8 25,8%	1 33,3%	43 19,8%
	neutraal/geen mening	n %	18 41,9%	20 40,8%	44 48,4%	8 25,8%	0 0,0%	90 41,5%
	gemeente presteert voldoende	n %	13 30,2%	10 20,4%	29 31,9%	13 41,9%	0 0,0%	65 30,0%
	gemeente presteert zeer goed	n %	0 0,0%	1 2,0%	3 3,3%	1 3,2%	1 33,3%	6 2,8%
Total		n %	43 100,0%	49 100,0%	91 100,0%	31 100,0%	3 100,0%	217 100,0%

5.15 De meningen over de kwaliteit van het onderhoud van wegen, parken en pleinen in de woon- en/of vestigingsomgeving niet positief te noemen. 36% tot 45% is van mening dat het onderhoud niet goed is. Tabel 16 illustreert verder dat ongeveer 44% wel positief is over het onderhoud.

Tabel 16. De wegen, parken en pleinen in mijn woon/vestigingsomgeving zijn goed onderhouden.

			groep		Total
			bedrijven Capelle	inwoners Capelle	
	helemaal oneens	n	5	28	33
		%	15,2%	15,2%	15,2%
	deels oneens	n	7	55	62
		%	21,2%	29,9%	28,6%
	neutraal	n	6	14	20
		%	18,2%	7,6%	9,2%
	deels eens	n	9	63	72
		%	27,3%	34,2%	33,2%
	helemaal eens	n	6	24	30
		%	18,2%	13,0%	13,8%
Total		n	33	184	217
		%	100,0%	100,0%	100,0%

5.16 Aan dezelfde respondenten is gevraagd of zijn hun woon- en/of vestigingsomgeving schoon en groen vinden. 53% van de inwoners vindt van wel en 41% van niet. Bij bedrijven is dat 61% tegen respectievelijk 27%. Bedrijven zijn, zo blijkt, positiever dan inwoners. Tabel 17 laat dit duidelijk zien.

5.17 Verder is het rapportcijfer van de gemiddelde Capellenaar over de woonomgeving lager dan gemiddeld: 7,9 tegenover 8,2 (waarstaatjegemeente.nl). Ook De Grote Woontest in de regio Rotterdam maakt duidelijk dat Capelle op het terrein van wonen met een minder positief imago kampt. In dit onderzoek scoort Capelle qua imago op Spijkenisse na het slechts van acht verschillende gemeenten in de regio. De mate waarin bewoners qua woningaanbod worden bediend scoort zelfs het slechtste van alle gemeenten.

5.18 Een uit interviews genoemd knelpunt op de Capelse woningmarkt betreft de beperkte doorstroommogelijkheden voor woningzoekenden. Als starters eenmaal hun woning zijn 'ontgroeid', is het aanbod aan eengezinswoningen in Capelle dusdanig beperkt dat deze inwoners min of meer worden gedwongen om in andere gemeenten een woning te zoeken.

5.19 Daarnaast is het beperkte aantal starterswoningen eveneens een substantieel probleem op de lokale woningmarkt, zo blijkt uit interviews.

5.20 Voorts is de gemiddelde woningwaarde in de periode 2000-2007 weliswaar gestegen, maar minder hard dan gemiddeld. Lag de woningwaarde in 2000 nog op het

benchmarkgemiddelde, in 2007 lag de waarde ongeveer 14% lager dan gemiddeld. Overigens is de toename van het aantal woningen tussen 2005 en 2007 met meer dan de helft afgenomen.

5.21 De uitgaven per inwoner voor de aanleg en onderhoud van wegen, straten en pleinen zijn tussen 2005 en 2008 van € 108,32 naar € 125,00 gestegen. Het gemiddelde in 2008 bedraagt overigens € 151,20.

Tabel 17. Mijn woon/vestigingsomgeving is schoon en groen.

			groep		Total
			bedrijven Capelle	inwoners Capelle	
	helemaal oneens	n	2	21	23
		%	6,1%	11,4%	10,6%
	deels oneens	n	7	54	61
		%	21,2%	29,3%	28,1%
	neutraal	n	4	11	15
		%	12,1%	6,0%	6,9%
	deels eens	n	14	66	80
		%	42,4%	35,9%	36,9%
	helemaal eens	n	6	32	38
		%	18,2%	17,4%	17,5%
	Total	n	33	184	217
		%	100,0%	100,0%	100,0%

5.22 67% van de bedrijven en 60% van de inwoners voelt zich altijd veilig op straat. Ongeveer een kwart van hen voelt zich altijd in meer of mindere mate onveilig. Uit watdoetjegemeente.nl komt naar voren dat ongeveer 38% van de bevolking zich wel eens onveilig voelt. Dat is dus meer dan de 25% uit de survey. Voorts laat deze website zien dat ongeveer 30% van de bewoners bepaalde plekken in de stad mijdt. Een cijfer dat in twee jaar tijd is gedaald van bijna 40%.

Tabel 18. In de omgeving rond mijn woning/in mijn vestigingsomgeving voel ik mij altijd veilig op straat.

			groep		Total
			bedrijven Capelle	inwoners Capelle	
	helemaal oneens	n	1	18	19
		%	3,0%	9,8%	8,8%
	deels oneens	n	7	29	36
		%	21,2%	15,8%	16,6%
	neutraal	n	3	26	29
		%	9,1%	14,1%	13,4%
	deels eens	n	17	63	80
		%	51,5%	34,2%	36,9%
	helemaal eens	n	5	48	53
		%	15,2%	26,1%	24,4%
Total		n	33	184	217
		%	100,0%	100,0%	100,0%

5.2 Dienstverlening

Ervaringen en beelden

5.23 Capelle wordt door verschillende respondenten van de interviews als een groene en relatief schone gemeente omschreven. Er zijn ook geen klachten hierover opgevangen. Onder meer via de WOP's worden burgers zelf ook aangespoord om actief met het schoon, heel en veilig houden van hun leefomgeving bezig te zijn.

5.24 Specifieke aandacht is er vanuit de gemeente voor aandachtswijken, waarin de leefomgeving op zowel sociaal als fysiek gebied tanende is.

5.25 Uiteenlopende respondenten merken op dat de bereikbaarheid van Capelle niet optimaal is. Per auto is de gemeente in de spits "slecht" bereikbaar. Sleutel voor het oplossen van deze infrastructurele knelpunten ligt in de samenwerking met omringende gemeenten. Echter, in sommige van deze gemeenten wordt het gevoel van urgentie niet op dezelfde wijze gevoeld. Hiermee wordt op de Stadsregio Rotterdam als geheel en de gemeenten Krimpen aan den IJssel en Rotterdam in het bijzonder gedoeld.

5.26 Uit onderzoek blijkt dat Capelle voor potentiële kopers en huurders van woningen geen aantrekkelijke gemeente is om in te wonen. Dit blijkt uit de grote woontest van Smart Agent.

Capelle heeft een slecht imago wordt vanuit de woningcorporatie aangegeven. Meer investeren in city marketing zou hierbij kunnen bieden. Ook het minder negatief spreken over bijvoorbeeld de instroom van Rotterdammers zou de beeldvorming positief kunnen versterken.

5.27 Voorts wordt duidelijk dat het aantal starterswoningen gering is. In dit segment zijn potentiële huurders en kopers vooral op gemeenten rondom Capelle gericht. Ook de doorstroommogelijkheden voor starters die bijvoorbeeld naar eengezinswoningen willen doorstromen, zijn voor verbetering vatbaar. Nu is het zo dat deze huishoudens zich vooral buiten Capelle oriënteren.

5.28 Daarnaast is de gemeente samen met de woningcorporatie actief in het bouwen van seniorenwoningen, mede als gevolg van de vergrijzing.

5.3 Bestuurlijke partner

5.29 Op het terrein van infrastructuur en milieu is de gemeente Capelle aan den IJssel voor een belangrijk afhankelijk van nabij gelegen gemeenten als Rotterdam en Krimpen aan den IJssel. Deze samenwerking heeft tot op heden, volgens diverse respondenten, (nog) niet geleid tot de gewenste effecten. Met name in de samenwerking op het terrein van mobiliteitsverbetering wordt weinig progressie geboekt. Ondernemers geven aan dat hier al vaker om is gevraagd, maar dat de zichtbare resultaten nog altijd uitblijven.

5.30 Op de huizenmarkt is de gemeente de belangrijkste partner van de enige woningcorporatie Com.Wonen – en vica versa. De samenwerking wordt voor een belangrijk deel als positief ervaren, al is er zo nu en dan onenigheid over de inzet van financiële middelen ten behoeve van fysieke en/of sociale investeringen.

5.31 De woningmarkt is, verder, steeds meer geregionaliseerd. Dat wil zeggen dat potentiële kopers en huurders uit de gehele regio Rotterdam afkomstig kunnen zijn. Uit interviews komt naar voren dat de gemeente Capelle zich hier niet goed op heeft voorbereid. Met name de instroom van huurders in het lagere sociale segment en de consequenties van hun instroom op de lokale samenleving wordt niet goed voorbereid.

5.4 Toezicht en handhaving

5.32 Zoals in 5.1 aangeven, heeft de gemeente een veelvoud aan ambities beschreven. Deze ambities zijn onder meer van toepassing op bedrijven en individuele burgers, zoals met betrekking tot het energieverbruik. Niet duidelijk is hoe en in hoeverre de gemeente deze ambities en de realisatie daarvan door deze doelgroepen actief gaat handhaven.

5.5 Werkgever

5.33 In het milieubeleidsplan heeft de gemeente Capelle aan den IJssel ook diverse doelstellingen aan de gemeentelijke organisatie verbonden. De gemeente maakt reeds volledig gebruik van groene stroom en zal dat ook in de komende jaren blijven doen. Verder er bij de inkoop van diensten en producten expliciet op het duurzame karakter gekeken. Voorts zal de gemeente haar eigen energieverbruik indammen en wordt een positieve bijdrage aan het verminderen van geluids- en lichtoverlast geleverd.

5.34 Vanuit DCMR wordt gesignaleerd, dat kwantiteit en kwaliteit van de ambtelijke ondersteuning hoog is.

5.6 Samenvatting kapitaal infrastructuur, milieu en leefomgeving

5.35 Het kapitaal Infrastructuur, milieu en leefomgeving is zeer breed en bevat diverse beleidsterreinen. Derhalve heeft de gemeente een veelheid aan plannen, visies, doelstellingen en ambities op het terrein van milieu, wonen, mobiliteit, verkeer en vervoer, ruimtelijke ordening, duurzaamheid, etc. geformuleerd.

5.36 De meningen uit de samenleving over de kwaliteit van het woningaanbod en de groenvoorzieningen zijn divers en leiden tot de nodige verbeterpunten. Daarnaast doet de veelheid aan beleid de vraag rijzen hoe de gemeente Capelle al haar doelstellingen gaat handhaven en toezicht op de uitvoering blijft houden.

6 Cultuur en vrije tijd

6.01 Het kapitaal cultuur en vrije tijd beschrijft de mate waarin culturele activiteiten, sport- en recreatieve voorzieningen, horeca en uitgaan een rol spelen binnen de gemeente Capelle aan den IJssel.

6.1 Regie en beleid

Plannen, doelen van de gemeente

6.02 Capelle voert een actief cultuurbeleid en komt in 2009 met een nieuwe, integrale cultuurnota. Momenteel faciliteert de gemeente zowel projectmatige als structurele vormen van (kunst- en) cultuurvoorzieningen. Voorbeelden van projectmatige vormen van kunst en cultuur zijn: Open Monumentendag, de Kunstmarkt en de Cultuurprom. Structureel geeft de gemeente subsidie aan bijvoorbeeld het Isala Theater en de Openbare Bibliotheek.

6.03 Ook zijn er diverse verbindende stichtingen actief, waaronder het Cultuur Netwerk Capelle, Stichting Cultuur en Evenementen Capelle en de Historische Vereniging Capelle.

6.04 Naast kunst en cultuur vormt sport voor de gemeente Capelle aan den IJssel een belangrijke manier om vrije tijdsbesteding en gemeenschapszin mee te stimuleren. De “Visie op sport” (2007, p.14) wil aan de ene kant dat inwoners meedoen aan sport(activiteiten) ten behoeve van hun eigen gezondheid, het verbreden van het sociale netwerk van inwoners en het leren om aan de regels te houden.

Ervaringen en beelden

6.05 De gemeente bevindt zich in de afrondende fase met betrekking tot de nieuwe Cultuurnota. In deze nota wordt de gemeentelijke visie op het terrein van kunst en cultuur uiteengezet. Diverse relevante organisaties voelen zich voldoende betrokken in het opstellen van deze visie en zien een belangrijke rol voor zichzelf in de uitvoering weggelegd.

6.06 Op het terrein van sport wordt in interviews aangegeven dat de relevante maatschappelijke organisaties graag eerder in het proces van visieontwikkeling betrokken willen worden. Op deze manier kan de kwaliteit worden vergroot en de betrokkenheid van de uitvoerende partijen worden gewaarborgd.

6.07 De mening over de prestaties van het gemeentelijk beleid op het terrein van cultuur en vrije tijd niet geheel positief gewaardeerd. 41% van de bedrijven en 35% van de inwoners is positief, maar ongeveer een kwart van de bedrijven en inwoners acht de kwaliteit onvoldoende. In tabel 19 zijn de cijfers uit de survey volledig opgenomen.

Tabel 19. Kunt u aangeven in welke mate de gemeente beleidsprestaties realiseert op het terrein van: Cultuur en vrije tijd

			groep		Total
			bedrijven Capelle	inwoners Capelle	
	gemeente presteert sterk	n	0	12	12
	onvoldoende	%	0,0%	6,5%	5,5%
	gemeente presteert	n	9	31	40
	onvoldoende	%	26,5%	16,8%	18,3%
	neutraal/geen mening	n	11	82	93
		%	32,4%	44,3%	42,5%
	gemeente presteert	n	13	55	68
	voldoende	%	38,2%	29,7%	31,1%
	gemeente presteert zeer	n	1	5	6
	goed	%	2,9%	2,7%	2,7%
Total		n	34	185	219
		%	100,0%	100,0%	100,0%

6.08 Uit de survey blijkt verder dat relatief veel respondenten geen mening, dan wel niet bekend zijn met de toekomstvisie op het terrein van cultuur en vrije tijd (zie tabel 20). Ook uit interviews wordt duidelijk dat de visie en ambitie van de gemeente onvoldoende met alle doelgroepen wordt gecommuniceerd.

Tabel 20. Kunt u aangeven in welke mate de gemeente beleidsprestaties realiseert op het terrein van Cultuur en vrije tijd * Ik ben goed op de hoogte van de toekomstvisie voor deze gemeente.

			Ik ben goed op de hoogte van de toekomstvisie voor deze gemeente.					Total
			helemaal oneens	deels oneens	neutraal	deels eens	helemaal eens	
Cultuur en vrije tijd	gemeente presteert sterk onvoldoende	n %	4 9,3%	0 ,0%	5 5,4%	2 6,5%	1 33,3%	12 5,5%
	gemeente presteert onvoldoende	n %	8 18,6%	11 22,4%	17 18,5%	4 12,9%	0 ,0%	40 18,3%
	neutraal/geen mening	n %	21 48,8%	23 46,9%	37 40,2%	12 38,7%	0 ,0%	93 42,7%
	gemeente presteert voldoende	n %	10 23,3%	14 28,6%	30 32,6%	12 38,7%	1 33,3%	67 30,7%
	gemeente presteert zeer goed	n %	0 ,0%	1 2,0%	3 3,3%	1 3,2%	1 33,3%	6 2,8%
Total		n %	43 100,0%	49 100,0%	92 100,0%	31 100,0%	3 100,0%	218 100,0%

6.09 Volgens het College, blijkt het Collegewerkplan, heeft Capelle op vrije tijd en recreatief gebied heel wat te bieden. Genoemde voorbeelden zijn sportvoorzieningen, wandelpaden en een uitgebreid fietsennetwerk. In de survey is inwoners gevraagd of zij het cultureel aanbod van de gemeente Capelle aan den IJssel aantrekkelijk vinden. Zoals in tabel 21 is weergegeven, is ruim 41% van mening dat het aanbod daadwerkelijk aantrekkelijk is. 23% is het hiermee oneens en 36% heeft geen mening.

Tabel 21. Mijn gemeente heeft een aantrekkelijk cultureel aanbod.

			groep	Total
			inwoners Capelle	
	helemaal oneens	n	10	10
		%	5,4%	5,4%
	deels oneens	n	32	32
		%	17,4%	17,4%
	neutraal	n	66	66
		%	35,9%	35,9%
	deels eens	n	55	55
		%	29,9%	29,9%
	helemaal eens	n	21	21
		%	11,4%	11,4%
	Total	n	184	184
		%	100,0%	100,0%

6.10 Ook over de sportvoorzieningen zijn bewoners aan de tand gevoeld. 66% van hen vindt dat Capelle aan den IJssel goede sportvoorzieningen heeft.

Tabel 22. Mijn gemeente heeft goede sportvoorzieningen.

			groep	Total
			inwoners Capelle	
	helemaal oneens	n	3	3
		%	1,6%	1,6%
	deels oneens	n	13	13
		%	7,1%	7,1%
	neutraal	n	47	47
		%	25,7%	25,7%
	deels eens	n	76	76
		%	41,5%	41,5%
	helemaal eens	n	44	44
		%	24,0%	24,0%
Total	n	183	183	
	%	100,0%	100,0%	

6.11 Tenslotte geeft bijna de helft van de inwoners aan dat er veel mogelijkheden voor een prettige vrijetijdsbesteding zijn. Iets meer dan één op de vijf inwoners is het hiermee oneens en 30% heeft geen mening.

Tabel 23. In mijn gemeente zijn er veel mogelijkheden voor een prettige vrijetijdsbesteding.

			groep	Total
			inwoners Capelle	
	helemaal oneens	n	10	10
		%	5,4%	5,4%
	deels oneens	n	29	29
		%	15,8%	15,8%
	neutraal	n	56	56
		%	30,4%	30,4%
	deels eens	n	66	66
		%	35,9%	35,9%
	helemaal eens	n	23	23
		%	12,5%	12,5%
	Total	n	184	184
		%	100,0%	100,0%

6.12 Vanuit de kunstsector wordt een positieve en actieve houding gezien van de gemeente. De gemeente werkt mee aan allerlei projecten. Wel zou nu en dan meer ruimte (= opdrachten) geboden moeten worden aan Capelse kunstenaars. Op kunstgebied bestaan veel projecten; die komen deels van de gemeente, deels uit organisaties zelf. Er is veel samenwerking, publiekprivaat, maar ook tussen tal van organisaties onderling (bijvoorbeeld kunstkring en winkeliers). In dat laatste geval is de gemeente vaak faciliterend.

6.13 Vanuit de cultuursector heeft men behoefte aan meer sturing en coördinatie door de gemeente. Het aanstellen van een cultuurcoördinator zou hier een oplossing voor kunnen zijn. Op deze manier kan de verkokering zowel binnen de gemeentelijke organisatie, als tussen organisaties in het veld worden beperkt. Ook voor een krachtige samenwerking met instellingen uit omliggende gemeenten is een dergelijke coördinator van belang.

6.2 Dienstverlening

6.14 De toegankelijk van de gemeente wordt in de kunstsector gewaardeerd, maar de snelheid van werken kan omhoog.

6.15 De gemeente is zelf, uiteraard, geen producent van kunst, cultuur en recreatie. Daartoe subsidieert zij instellingen organisaties om dat namens c.q. voor de gemeente te doen. Er valt, zo blijkt uit interviews, nog veel synergie in dit subsidiebeleid te halen wanneer partijen meer worden gedwongen om samen te werken. Een voorbeeld waarin dit goed is gegaan, is het Brede School Netwerk.

6.3 Bestuurlijke partner

6.16 De gemeente wordt als een betrouwbare partner voor de cultuur- en sportsector gezien. Al geldt ook bij dit kapitaal dat het afrekenen van subsidiënten op outputindicatoren minder recht doet aan hun bijdrage aan de samenleving en de realisatie van maatschappelijke doelstellingen. Het opnemen van outcome-indicatoren in subsidieafspraken zou hierin een verbetering kunnen opleveren.

6.17 Contacten tussen kunstwereld en de gemeente verlopen goed, soms officieel over subsidies en projecten, soms via politieke binnenlijnen. De verstandhouding is goed. De Kunstkring wordt soms om advies gevraagd, maar het komt ook regelmatig voor dat zij zichzelf moet aanbieden om advies uit te kunnen brengen.

6.4 Samenvatting kapitaal cultuur en vrije tijd

6.18 Capelle aan den IJssel is rijk aan sportvoorzieningen en het aanbod van kunst- en cultuur is divers en talrijk. Deze voorzieningen worden dan ook door inwoners en bedrijven doorgaans positief gewaardeerd. Opvallend is wel dat men relatief weinig weet van het gemeentelijk beleid en dat instellingen in de sportsector graag eerder in het visieontwikkelingsproces betrokken willen raken. Een ander verbeterpunt is de ambtelijke coördinatie van de uitvoering van het beleid. Er wordt eenduidigheid en een integraal overzicht gemist en kansen op synergetische vormen van samenwerking tussen instellingen worden momenteel misgelopen.

7 Economie

7.01 Het economische kapitaal heeft betrekking op de lokale economie en de economische relaties met de omgeving, werk, bedrijvigheid en arbeidsontwikkelingen in Capelle aan den IJssel.

7.1 Regie en beleid

Plannen, doelen van de gemeente

7.02 Het economische beleid beoogt maatschappelijk effect te weeg te brengen waarbij een aantrekkelijk vestigingsklimaat voor ondernemers aanwezig is en de bereidheid van ondernemers om maatschappelijk verantwoord te ondernemen (Programmabegroting 2009, Capelle a/d IJssel).

7.03 Om dit te kunnen realiseren heeft de gemeente in 2008 een Manager Economische Ontwikkeling aangesteld. Deze is belast met relatiebeheer (op directieniveau), acquisitie en marketing. De volgende beleidsdoelen zijn geformuleerd om de economie in Capelle te bevorderen:

- a Verbetering van de (fysiek en sociale) infrastructuur als onderdeel van het aantrekkelijk maken van het vestigingsklimaat.
- b (Handhaving van) een voldoende voorzieningenniveau. Winkelaanbod moet aansluiten bij vraag.
- c Bevordering van een op de mogelijkheden van de burgers passend arbeidsklimaat.
- d Scheppen ruimte voor werkgelegenheid door het leveren van een bijdrage aan het terugdringen van de huidige leegstand binnen het Hoofdweggebied en het Rivium.

7.04 De verschillende economische beleidsnota's (Nota Detailhandel, Buitenreclame in de gemeente Capelle aan den IJssel, Potenties en Prioriteit Bedrijventerrein Hoofdweg, Stimulerende maatregelen Capelse economie, longlist) moeten een bijdrage leveren aan het realiseren van de doelstellingen.

7.05 Op het gebied van werkgelegenheid wil Capelle aan den IJssel komen tot volwaardige participatie voor zoveel mogelijk Capelse burgers (Programmabegroting 2009, Capelle a/d IJssel). Op 1 mei 2007 telde Capelle aan den IJssel 37.302 werknemers en 2.477 bedrijven (buurtmonitor 2008, gemeente Capelle aan den IJssel, i.o.v. Oostveen Beleidsonderzoek en Advies). Extra aandacht is er voor mensen die niet op eigen kracht aan werk kunnen komen. Er wordt onderscheid gemaakt in het re-integratiebeleid en schuldhulpverlening.

7.06 Capelle aan den IJssel werkt sinds 2005 met Work-First. Dit houdt in dat iedereen die een beroep doet op de gemeente voor een bijdrage in levensonderhoud en die in staat is te werken, verplicht wordt om (additioneel) werk te accepteren (Kadernota collegeperiode 2006-2010, voor

waarden voor zorg voor doen, gemeente Capelle aan den IJssel, mei 2006). In het kader van Work-First is begonnen met het verstrekken van loonkostensubsidie ter bevordering van de re-integratie.

7.07 Uit de Kadernota collegeperiode 2006-2010 (2006) blijkt dat er een hoge instroom is van uitkeringsgerechtigden uit Rotterdam. Dit is voor Capelle aan den IJssel een reden om op dit punt contact op te nemen met de gemeente Rotterdam en het Rijk. Uit de 'Evaluatie Strategische visie Stadswerkplan Capelle 2020' is naar voren gekomen dat het moeilijk is om in stadsregionaal verband met Rotterdam afspraken te maken of deze na te komen, aangezien de agenda's van beide steden te verschillend zijn (Klinkers Public Policy Consultants, Kenniscentrum voor Bevolkingsdaling en Beleid, december 2008). Uit dezelfde evaluatie komt onder andere naar voren dat het in de onvoldoende zicht is op het type werkgelegenheid in de eigen gemeente en in de regio en de beroepsopleidingen niet aansluiten op de vraag naar arbeid. Desondanks heeft Capelle in de Tussenbalans Collegewerkplan 2006-2010' (april 2008) kunnen melden dat de doelstelling om het aantal mensen dat afhankelijk is van een WWB-uitkering is behaald. Al in 2007 zijn 1.500 WWB-uitkering, een doelstelling die pas in 2010 gerealiseerd hoefde te worden.

Ervaringen en beelden

7.08 Zoals eerder aangeven, wordt de aandacht voor werkplekken voor jonge arbeidsongeschikten in Capelle nodig gemist.

7.09 Daarnaast blijkt uit cijfers van watdoetjegemeente.nl dat het percentage startende ondernemingen tussen 2004 en 2006 is toegenomen van 6,2% naar 7,4%. Het percentage nieuw gevestigde bedrijven is, echter, in dezelfde periode afgenomen van 7,1% naar 5,2%.

7.10 De uitgaven aan economische zaken per inwoner⁴ lag in 2004 op € 14,98, in 2007 op € 25,38 en in 2008 op € 14,00. Het benchmarkgemiddelde in 2008 is € 49,23 per inwoner. Capelle geeft, met andere woorden, in vergelijking tot andere gemeenten relatief (zeer) weinig aan economische zaken uit.

7.11 De waardering van bedrijven over de realisatie van beleidsprestaties op het terrein van economie door de gemeente is relatief positief. 44% vindt dat de gemeente dit voldoende doet en bijna 53% heeft geen mening of is neutraal. Inwoners zijn minder positief. Van hen geeft ongeveer 25% aan dat de gemeente voldoende presteert en 64% heeft geen mening. Zie hiervoor tabel 24.

⁴ Uitgaven (lasten) per inwoner die verband houden met het beleidsterrein economische zaken, c.q. de taakuitvoering op het terrein van de handel en ambacht, industrieterreinen en industriële activiteiten, nutsbedrijven, agrarische productie en ontginning en overige agrarische zaken, jacht en visserij.

Tabel 24. Kunt u aangeven in welke mate de gemeente beleidsprestaties realiseert op het terrein van: Economie

			groep		Total
			bedrijven Capelle	inwoners Capelle	
Economie	gemeente presteert sterk	n	0	3	3
	onvoldoende	%	,0%	1,6%	1,4%
	gemeente presteert	n	1	17	18
	onvoldoende	%	2,9%	9,2%	8,3%
	neutraal/geen mening	n	18	117	135
		%	52,9%	63,6%	61,9%
	gemeente presteert	n	14	45	59
	voldoende	%	41,2%	24,5%	27,1%
	gemeente presteert zeer	n	1	2	3
	goed	%	2,9%	1,1%	1,4%
Total		n	34	184	218
		%	100,0%	100,0%	100,0%

7.12 Opvallend hierbij is dat relatief veel respondenten niet bekend lijken te zijn met de economische toekomstvisie van de gemeente.

Tabel 25. Kunt u aangeven in welke mate de gemeente beleidsprestaties realiseert op het terrein van Economie* Ik ben goed op de hoogte van de toekomstvisie voor deze gemeente.

			Ik ben goed op de hoogte van de toekomstvisie voor deze gemeente.					Total
			helemaal oneens	deels oneens	neutraal	deels eens	helemaal eens	
Economie	gemeente presteert sterk	n	3	0	0	0	0	3
	onvoldoende	%	7,0%	,0%	,0%	,0%	,0%	1,4%
	gemeente presteert	n	6	5	5	1	1	18
	onvoldoende	%	14,0%	10,2%	5,5%	3,2%	33,3%	8,3%
	neutraal/geen mening	n	25	33	63	14	0	135
		%	58,1%	67,3%	69,2%	45,2%	,0%	62,2%
	gemeente presteert	n	9	11	21	16	1	58
	voldoende	%	20,9%	22,4%	23,1%	51,6%	33,3%	26,7%
	gemeente presteert	n	0	0	2	0	1	3
	zeer goed	%	,0%	,0%	2,2%	,0%	33,3%	1,4%

Total	n	43	49	91	31	3	217
	%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%

7.13 Volgens 42% van de bedrijven en 25% van de inwoners biedt de gemeente Capelle veel kansen op een baan door de aanwezigheid van een groot aantal bedrijven en instellingen. Ruim 15% is het hiermee oneens en een overgrote meerderheid heeft geen mening.

Tabel 26. Mijn gemeente biedt veel kansen op een baan door de aanwezigheid van een groot aantal bedrijven en instellingen.

			groep		Total
			bedrijven Capelle	inwoners Capelle	
	helemaal oneens	n	1	6	7
		%	3,0%	3,3%	3,2%
	deels oneens	n	4	25	29
		%	12,1%	13,6%	13,4%
	neutraal	n	14	107	121
		%	42,4%	58,2%	55,8%
	deels eens	n	10	35	45
		%	30,3%	19,0%	20,7%
	helemaal eens	n	4	11	15
		%	12,1%	6,0%	6,9%
	Total	n	33	184	217
		%	100,0%	100,0%	100,0%

7.14 Het Maatschappelijk Verantwoord of Betrokken Ondernemen van Capelse bedrijven wordt door bijna 40% van de bedrijven zelf als zodanig geïdentificeerd. Slechts 19% van de inwoners is van mening dat bedrijven in Capelle een brede maatschappelijke rol vervullen. Saillant is dat van de bedrijven zelf 25% aangeeft dat dit niet gebeurt.

Tabel 27. Bedrijven vervullen hier een brede maatschappelijke rol, onder andere bij onderwijs, sport, cultuur en welzijn.

			groep		Total
			bedrijven Capelle	inwoners Capelle	
	helemaal oneens	n	1	6	7
		%	3,0%	3,3%	3,2%
	deels oneens	n	8	26	34
		%	24,2%	14,1%	15,7%
	neutraal	n	11	117	128
		%	33,3%	63,6%	59,0%
	deels eens	n	10	28	38
		%	30,3%	15,2%	17,5%
	helemaal eens	n	3	7	10
		%	9,1%	3,8%	4,6%
	Total		33	184	217
			100,0%	100,0%	100,0%

7.2 Dienstverlening

Plannen, doelen van de gemeente

7.15 De gemeente biedt ondernemers toegang tot haar ondernemersloket. Dit loket is tegenwoordig ook digitaal toegankelijk. Daarnaast kunnen ondernemers met vragen ook bij diverse accountmanagers van de gemeente terecht.

7.16 Verder faciliteert de gemeente drie verschillende ondernemersnetwerken, zijnde: het Ondernemers Netwerk Capelle, de Economische Kring Capelle en de Vereniging Capelse Ondernemers.

7.17 Bedrijvenpanden en kantoorlocaties zijn er op verschillende plaatsen in de stad, waaronder te Rivium. Van de kantoorpanden op Rivium staat momenteel ruim 20% leeg. De gemeente geeft aan diverse acties uit te voeren om deze leegstand tegen te gaan, onder meer door fysieke maatregelen en nader onderzoek.

Ervaringen en beelden

7.18 Vanuit diverse ondernemers wordt aangegeven dat de gemeente laat op de huidige economische crisis en de gevolgen daarvan voor de Capelse economie heeft gereageerd. Ook de communicatie hierover is pas laat – feitelijk in april 2009 – richting ondernemers opgestart. Vanuit de gemeente wordt als argument hiervoor aangegeven dat de gevolgen voor de Capelse economie

relatief beperkt zijn.

7.19 Daarnaast beklagen diverse respondenten zich over de leegstaande kantoorpanden op locatie Rivium. Ook ziet men dat ondernemers en bedrijven op deze locatie, alsmede Fascinatio, relatief veel op Rotterdam en weinig op Capelle richten. Hun investeringen, onder meer in de vorm van Maatschappelijk Verantwoord Ondernemen, is daardoor relatief beperkt.

7.20 De klanttevredenheid van ondernemers is door de gemeente in beeld gebracht. De gemeente heeft als minimumnorm een 7 gesteld. De klanttevredenheid blijft daaronder: een score van 6,1.

7.3 Bestuurlijke partner

Plannen, doelen van de gemeente

7.21 Om met ondernemers in gesprek te raken over de actuele economische (krediet)crisis is door de gemeente op 25 en 26 mei 2009 een tweetal bijeenkomsten voor ondernemers georganiseerd. Tijdens deze bijeenkomsten zijn onder meer de volgende vragen aan de orde gekomen: “Wat merken Capelse organisaties op dit moment van de kredietcrisis? Wat zijn de gevolgen voor de toekomst? De gemeente wil graag een beeld krijgen van wat de crisis met Capelle aan den IJssel doet.” Zo kunnen de gemeente, waar mogelijk, passende maatregelen nemen.⁵

Ervaringen en beelden

7.22 Diverse ondernemers waarderen de wijze waarop de gemeente zich hard maakt voor Zelfstandigen Zonder Personeel (ZZP'ers) in Capelle. Daarnaast vinden sommige ondernemers zelf dat collega-ondernemers te veel op zichzelf en hun handel zijn gericht. Ondernemers zijn onvoldoende betrokken bij Capelle.

7.23 De samenwerking tussen gemeenten en ondernemers, onder meer in de vorm van ondernemingsverenigingen, wordt als positief ervaren. Wat als verbeterpunt wordt genoemd, is de toegankelijkheid per auto tot de stad. De verkeersknelpunten zitten diverse ondernemers behoorlijk dwars.

7.24 Er is daarnaast ook kritiek op ondernemers onderling, zo wordt uit interviews duidelijk. Niet alle ondernemers zijn in vergelijkbare mate proactief om zijn of haar maatschappelijke verantwoordelijkheid te nemen of om met creatieve ideeën voor de stad te komen.

⁵ Naar website gemeente Capelle aan den IJssel

7.4 Samenvatting kapitaal economie

7.25 De gemeente Capelle heeft verschillende vormen van beleid om de lokale economie te versterken. Belangrijke uitdagingen hierbij is om de leegstaande kantoorpanden te Rivium aan te pakken, om de verkeersmobiliteit van en naar de stad te vergroten en om ondernemers te verleiden tot het (om niet) investeren in de maatschappij. Daarnaast wordt de samenwerking tussen ondernemers en de gemeente momenteel positief gewaardeerd. Tenslotte valt op dat relatief weinig inwoners van mening zijn dat de aanwezige, lokale bedrijven een bijdrage leveren aan de werkgelegenheid in Capelle aan den IJssel. Met oog op de huidige economische situatie lijkt dit een belangrijk aanknopingspunt voor vervolg. De huidige hoge instroom van uitkeringsgerechtigden uit de stad Rotterdam spoort eveneens aan tot beweging.

8 Middelen

8.01 Dit laatste hoofdstuk beschrijft de middelen die de gemeente ter beschikking heeft om taken uit te voeren. Dit omvat naast financiën ook personeel en organisatie en ICT.

8.1 Regie en beleid

Plannen, doelen van de gemeente

8.02 Met het programma 'Financiën' beoogt Capelle een financieel gezonde en betrouwbare gemeente te zijn, waarin sprake is van inzichtelijkheid en transparantie, evenwichtige spreiding van middelen, en van een goede verantwoordingscultuur (Programmabegroting 2009). Het beleidsdoel dat is geformuleerd luidt: "Een strak, solide en sober financieel meerjarenbeleid".

- 8.03 Om het beleidsdoel te realiseren zijn de volgende speerpunten/actiepunten opgesteld:
- a *Treasurystatuut* (2001). Vastlegging van de structuur van de treasuryfunctie in de vorm van uitgangspunten, doelstellingen, organisatorische en financiële kaders, de informatievoorziening en de administratieve organisatie.
 - b *Notitie Reserves en Voorzieningen* (2006). De notitie geeft een actueel inzicht in de reserves en voorzieningen. Daarnaast wordt aangegeven de optie te onderzoeken om pensioenverplichtingen van bestuurders bij een verzekeringsmaatschappij onder te brengen.
 - c *Nota Weerstandsvermogen en Financieel Risicomanagement* (2007). Kaderstelling voor het verkrijgen van een beter inzicht bij management, bestuur en derden in de financiële positie en het weerstandsvermogen van onze gemeente en het gebruiken van die informatie ter voorkoming en beheersing van risico's.
 - d *Notitie Rentebeleid* (2006). Bepaling van de interne rekenrente (rente-omslagpercentage), bepaling van de toe te rekenen rente aan reserves en bepaling van de bodem en het plafond voor het rentestabilisatiefonds. Met deze notitie is de interne rekenrente op 0% gesteld. De effecten hiervan zijn in de begroting 2008 geheel doorgevoerd.
 - e *Notitie aanpak uitvoering grote projecten* (2007). Het creëren van eenmalige opbrengsten uit de ontwikkeling van bouwlocaties om daarmee grote investeringen op gebied van Onderwijshuisvesting en sport (deels) te kunnen financieren. Deze transacties verlopen via een Reserve Grote Projecten.
 - f *Nota Inkoopbeleid* (2002). De Nota van 2002 in het 3^e kwartaal van 2008 geactualiseerd. Doelstelling is het vaststellen van de kaders waarbinnen aanbesteden binnen Capelle uitgevoerd wordt. Daarbij komen beleidskeuzes aan de orde op het gebied van maatschappelijk verantwoord inkopen, leveranciers- en contractmanagement, de inrichting van de inkoopfunctie en inkopen/subsidiëren aan

de orde.

8.04 Capelle kent diverse verbonden partijen: privaatrechtelijke of publiekrechtelijke organisaties waarin de gemeente een bestuurlijk en een financieel belang heeft. In de programmabegroting 2009 zijn de verbonden partijen en een opsomming van de bijdrage aan de gemeenschappelijke regelingen en dividendopbrengsten weergegeven. De verbonden partijen waarin Capelle een belang heeft in 2009 zijn: Dienst Centraal Milieubeheer Rijnmond (DCMR), Veiligheidsregio Rotterdam-Rijnmond, Stadsregio Rotterdam, Voorzieningen Gezondheidszorg Rotterdam en omstreken (GGD), Werkvoorzieningschap Promen, Recreatiegebied Hitland, Koepelschap Buitenstedelijk Groen, NV Bank Nederlandse Gemeenten, NV Eneco, Isala theater B.v., NV Milieuservices AVR-Capelle aan den IJssel (NV Mac), NV Evides, Rijksmonument Dorpstraat 164 te Capelle aan den IJssel BV, Dataland B.V.

Ervaringen en beelden

8.05 De provincie Zuid-Holland speelt een rol in de opstelling van de definitieve rol van de gemeentelijke begroting. Uit interviews wordt duidelijk dat Capelle in vergelijking tot diverse andere gemeenten in de provincie een stevig en goed financieel beleid voert. Met name de voorzichtigheid en zorgvuldigheid die de afdeling Concernfinanciën in het opstellen van de jaarlijkse begroting hanteert, wordt positief gewaardeerd. Ook heeft de gemeente veel expliciete aandacht voor potentiële en reële risico's. Daarmee is niet gezegd, dat alles goed gaat; de managementletters over de afgelopen twee jaren bevatten nog wel enkele verbeterpunten.

8.06 Daarnaast wordt de grondexploitaties in de nabije toekomst in het licht van de huidige economische crisis een belangrijk onderdeel van de financiële positie van de gemeente. Grond wordt immers steeds moeilijker te verkopen, bijvoorbeeld aan projectontwikkelaars, ten behoeve van nieuwe woningen en/of bedrijventerreinen. Daardoor kan het gebeuren dat de gemeente relatief lang met onbebouwd grond blijft zitten, waarover relatief veel rente moet worden betaald. Deze rentekosten kunnen van invloed zijn op de gemeentelijke begroting.

8.07 Voor zover burgers en bedrijven/instellingen de financiële prestaties van de gemeenten kennen, zijn zij er positief over; zie tabel 28.

Tabel 28. Kunt u aangeven in welke mate de gemeente beleidsprestaties realiseert op het terrein van: Financiën

		groep		Total
		bedrijven Capelle	inwoners Capelle	
gemeente presteert sterk onvoldoende	n	0	8	8
	%	,0%	4,3%	3,6%
gemeente presteert onvoldoende	n	4	15	19
	%	11,8%	8,0%	8,6%
neutraal/geen mening	n	16	110	126
	%	47,1%	58,8%	57,0%
gemeente presteert voldoende	n	13	48	61
	%	38,2%	25,7%	27,6%
gemeente presteert zeer goed	n	1	6	7
	%	2,9%	3,2%	3,2%
Total	n	34	187	221
	%	100,0%	100,0%	100,0%

8.08 In 2008 hield de gemeente Capelle aan den IJssel € 2.900.000 op de jaarrekening over. Belangrijkste baten (inkomsten) van de gemeenten zijn: algemene uitkering uit het gemeentefonds (34%), rijksvergoeding voor onderwijs, sociale uitkeringen, subsidies, etc. (22%) en overige inkomsten (inclusief reserves, 17%). De belangrijkste lasten (uitgaven) zijn: werk en inkomen (24%), financiën (inclusief reserves, 15%) en sociale infrastructuur (12%).

8.09 Belangrijk aandachtspunt voor de toekomst vormt het programma 'grondexploitaties'. Over 2008 waren de lasten groter dan de baten en voor 2009 wordt verwacht, zo blijkt uit interviews, dat dit 'verlies' eerder zal groeien dan afnemen. Dit, als gevolg van de huidige malaise in de huizenmarkt en de stijgende rentepercentages met betrekking tot grond.

8.10 Daar komt één van de conclusies van een eerder rekenkameronderzoek (2008, p.3) naar het lokaal Grondbeleid bij. De rekenkamer concludeert onder meer het volgende: "In het projectenprogramma dat is gebaseerd op het Collegeprogramma "werken aan kwaliteit" wordt uitgegaan van een bepaalde raming van kosten en opbrengsten van diverse locaties. Voor diverse "verlieslocaties" worden reeds vergaande plannen ontwikkeld en intenties met maatschappelijke organisaties aangegaan voor (her)ontwikkeling. Tegelijk is voor beoogde "winstlocaties" bij de gemeenteraad nog nauwelijks duidelijk wat de inhoud en risico's van de planvorming behelzen, maar worden wel de inkomsten min of meer ingeboekt. Het gaat hierbij om een totaal van ruim 30 miljoen euro."

8.11 Ook het ontbreken van een systeem van risicobeheer noopt tot aanpassingen om eventuele financiële tegenvallers adequaat en proactief te kunnen signaleren en voorts te beheersen.

8.2 Dienstverlening en werkgever

8.12 Het jaarverslag dient niet alleen ter verantwoording voor de inkomsten en uitgaven van de gemeenten. In het verslag wordt ook weergegeven in hoeverre de Collegedoelstellingen worden gerealiseerd. Hierbij wordt van meetbare prestatie-indicatoren gebruik gemaakt. Op deze manier is het jaarverslag een belangrijk onderdeel van de planning en controlcyclus geworden en heeft de raad een handzaam instrument om haar controlerende taak goed uit te oefenen. Per programma van de programmabegroting staat beschreven wat men met het programma wil bereiken, wat men daadwerkelijk heeft gedaan en heeft bereikt en ten slotte wat het heeft gekost.

8.3 Samenvatting kapitaal middelen

8.13 Over de middelen van de gemeente Capelle aan den IJssel is geen dringende zorg noodzakelijk. Ook de toezichthouder is positief. Aandacht is, echter, wel vereist met betrekking tot potentiële risico's in de grondexploitatie.

Bijlagen

A Interviewlijst

Externe respondenten

- Mw. Broekman, Federatie Samenwerkingsverband IJssel en Lek
- Mw. Dijkhoorn, Kunstkring Capelle aan den IJssel
- Mw. Herfst, lid van diverse maatschappelijke organisaties, w.o. de WMO-adviesraad
- Dhr. Maarten Neeven, De Jonge Krijger
- Mw. Martha Netten, locatiedirecteur IJsselcollege
- Mw. Nilza Pinto, projectleider regionalisering Stichting Radar
- Dhr. De Waard, voorzitter ANBO-Capelle aan den IJssel en WMO-adviesraad
- Mw. Wijngaard, Bureauhoofd Vergunningverlening en Ruimtelijke Ordening Regiogemeenten, DCMR
- Mw. Corrie Scheffer, Belangengroep Gehandicapten Capelle
- Mw. Irmgard Gunneweg, Bibliotheek aan den IJssel
- Dhr. Philip Huisman, Provincie Zuid-Holland
- Dhr. Dick van Sluis, Ondernemers Netwerk Capelle
- Dhr. John Tammel, voorzitter Capelse Sport Federatie
- Dhr. Hans Wielaard, Comwonen

Interne respondenten

- Mw. Thea de Mik, griffier gemeente Capelle aan den IJssel
- Dhr. Kassem Taha, Capels Multicultureel Centrum
- Dhr. Thom de Beer, 1e loco-gemeentesecretaris
- Dhr. Cees van de Heuvel, wethouder
- Dhr. Aartjan Moerkerke, wethouder
- Dhr. Martin Ponte, wethouder
- Dhr. Michael Jaliens, wethouder
- Dhr. Jos Kopen, Hoofd uitvoering
- Mw. Liesbeth Sjouw, Hoofd Sociale Zaken (a.i.)
- Mw. Leonie Bandell, Hoofd Welzijn en Educatie

- Dhr. Peter Boskamp, Hoofd Facilitaire Diensten

B Resultaten Survey

Bestuurskrachtmeting

**Onderzoek onder inwoners en bedrijven gevestigd in de gemeenten
Ridderkerk, Capelle aan den IJssel, Krimpen aan den IJssel en
Albrandswaard**

datum	27 april 2009
auteur(s)	Marije Oudejans T: +31 13 466 8327 E: M.Oudejans@uvt.nl Postbus 90153, 5000 LE Tilburg Warandelaan 2, Gebouw K, 6e verdieping, kamer K642

Inhoudsopgave

1	Inleiding	63
2	Resultaten	64
2.1	Inwoners	64
2.2	Bedrijven en instellingen	65
2.3	Algemene vragen	69
2.4	Vragen over lokale democratie	91
2.5	Vragen over onderwijs	98
2.6	Vragen over sociaal kapitaal	99
2.7	Vragen over de leefomgeving	100
2.8	Vragen over de lokale economie	103

1 Inleiding

Op 2 april 2009 is een deel van de inwoners, bedrijven en instellingen gevestigd in de gemeente Ridderkerk, Capelle aan den IJssel, Krimpen aan den IJssel of Albrandswaard benaderd met een brief met de vraag of zij wilden deelnemen aan het online onderzoek naar de bestuurskracht van de betreffende gemeenten. In deze brief stond een link naar de vragenlijst en een gebruikersnaam en wachtwoord om in te loggen. Er bestond ook een mogelijkheid het bijgesloten antwoordkaartje terug te sturen met het verzoek om een schriftelijke vragenlijsten. Op 9 april is een herinnering verstuurd waarin nog een keer werd gevraagd of men wilde deelnemen indien zij dit nog niet hadden gedaan. Vanaf 21 april werd de vragenlijst gesloten. Binnengekomen schriftelijke vragenlijsten zijn tot en met woensdag 22 april verwerkt.

Respons

	Bedrijven / instellingen				Inwoners			
	A	C	K	R	A	C	K	R
Vestuur	148	203	957	263	1837	1600	1346	1449
Retour*	2	1	15	1	2	0	2	0
Respons	32	38	235	56	434	201	286	359
Respons %	22%	19%	25%	21%	24%	13%	21%	25%

*uitnodigingen / reminders - foutief adres

De respons onder de inwoners van Capelle aan den IJssel is duidelijk lager dan in de overige groepen. Mogelijk heeft dit te maken met het feit dat de brieven binnen deze gemeente niet op naam zijn verstuurd. Ook in Ridderkerk is dit niet gebeurd, maar bij deze gemeente zijn enveloppen van de gemeente gebruikt wat de respons weer enigszins kan hebben verhoogd.

2 Resultaten

Inwoners

V1

Op welke wijze hebt u de afgelopen vijf jaar met de gemeente te maken gehad?

			groep				Total
			inwoners Albrandswaard	inwoners Capelle	inwoners Krimpen	inwoners Ridderkerk	
	Over werk en inkomen, bijvoorbeeld de bijstand	n %	10 2,3%	16 8,1%	11 3,9%	10 2,8%	47
	Over Burgerzaken	n %	392 91,2%	176 88,9%	253 89,1%	313 87,9%	1134
	Over één of meerdere vergunningen	n %	63 14,7%	19 9,6%	37 13,0%	40 11,2%	159
	Ik ben betrokken bij plannen of beleid van de gemeente	n %	63 14,7%	31 15,7%	39 13,7%	72 20,2%	205
	Ik heb een subsidie aangevraagd	n %	10 2,3%	4 2,0%	4 1,4%	6 1,7%	24
	Ik heb op een andere wijze met de gemeente te maken gehad	n %	105 24,4%	54 27,3%	54 19,0%	78 21,9%	291
	Ik heb de afgelopen vijf jaar niet met de gemeente te maken	n %	12 2,8%	9 4,5%	14 4,9%	14 3,9%	49
Total			430	198	284	356	1268

Bedrijven en instellingen

V2a

Vertegenwoordigt u een bedrijf of instelling dat gevestigd is in deze gemeente?

			groep				Total
			bedrijven Albrandswaard	bedrijven Capelle	bedrijven Krimpen	bedrijven Ridderkerk	
een bedrijf	n		27	13	97	13	150
	%		90,0%	35,1%	42,0%	25,0%	42,9%
een instelling	n		3	24	134	39	200
	%		10,0%	64,9%	58,0%	75,0%	57,1%
Total	n		30	37	231	52	350
	%		100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%

V2b

Op welk terrein is deze instelling vooral actief?

			groep				Total
			bedrijven Albrandswaard	bedrijven Capelle	bedrijven Krimpen	bedrijven Ridderkerk	
Op welk terrein is deze instelling vooral actief?	onderwijs	n	0	5	9	11	25
		%	,0%	20,8%	6,7%	28,2%	12,5%
	zorg	n	1	6	19	6	32
		%	33,3%	25,0%	14,2%	15,4%	16,0%
	welzijn	n	0	4	16	1	21
		%	,0%	16,7%	11,9%	2,6%	10,5%
	sport	n	0	0	16	8	24
		%	,0%	,0%	11,9%	20,5%	12,0%
	woon- en leefomgeving	n	0	3	13	1	17
		%	,0%	12,5%	9,7%	2,6%	8,5%
	cultuur	n	0	2	14	5	21
		%	,0%	8,3%	10,4%	12,8%	10,5%
	overig	n	2	2	40	6	50
		%	66,7%	8,3%	29,9%	15,4%	25,0%
	niet van toepassing	n	0	2	7	1	10
		%	,0%	8,3%	5,2%	2,6%	5,0%
Total	n		3	24	134	39	200
	%		100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%

V3a

De gemeente is op hoofdlijnen bekend met de actuele ontwikkelingen op mijn terrein.

			groep				Total
			bedrijven Albrandswaard	bedrijven Capelle	bedrijven Krimpen	bedrijven Ridderkerk	
De gemeente is op hoofdlijnen bekend met de actuele ontwikkelingen op mijn terrein.	helemaal	n	10	2	19	7	38
	oneens	%	32,3%	5,4%	8,5%	14,0%	11,1%
	deels	n	2	2	27	6	37
	oneens	%	6,5%	5,4%	12,1%	12,0%	10,9%
	neutraal	n	8	10	53	10	81
		%	25,8%	27,0%	23,8%	20,0%	23,8%
	deels	n	8	20	67	15	110
	eens	%	25,8%	54,1%	30,0%	30,0%	32,3%
	helemaal	n	3	3	57	12	75
	eens	%	9,7%	8,1%	25,6%	24,0%	22,0%
	Total	n	31	37	223	50	341
		%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%

V3a1

De gemeente is op hoofdlijnen bekend met de actuele ontwikkelingen op mijn terrein. * Op welk terrein is deze instelling vooral actief?

			Op welk terrein is deze instelling vooral actief?								Total
			onderwijs	zorg	welzijn	sport	woon- en leefomgeving	cultuur	overig	niet van toepassing	
De gemeente is op hoofdlijnen bekend met de actuele ontwikkelingen op mijn terrein.	helemaal	n	0	0	0	4	0	0	1	0	5
	oneens	%	,0%	,0%	,0%	16,7%	,0%	,0%	2,0%	,0%	2,6%
	deels	n	5	1	2	7	1	3	5	0	24
	oneens	%	20,0%	3,3%	10,0%	29,2%	5,9%	14,3%	10,2%	,0%	12,2%
	neutraal	n	4	5	2	3	6	0	14	4	38
		%	16,0%	16,7%	10,0%	12,5%	35,3%	,0%	28,6%	40,0%	19,4%
	deels	n	7	13	9	7	5	13	16	5	75
	eens	%	28,0%	43,3%	45,0%	29,2%	29,4%	61,9%	32,7%	50,0%	38,3%
	helemaal	n	9	11	7	3	5	5	13	1	54
	eens	%	36,0%	36,7%	35,0%	12,5%	29,4%	23,8%	26,5%	10,0%	27,6%
	Total	n	25	30	20	24	17	21	49	10	196
		%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%

V3b
Ik ken het gemeentelijke beleid voor mijn sector.

			groep				Total
			bedrijven Albrandswaard	bedrijven Capelle	bedrijven Krimpen	bedrijven Ridderkerk	
	helemaal	n	2	6	21	3	32
	oneens	%	6,5%	16,2%	9,5%	6,0%	9,4%
	deels	n	7	4	19	5	35
	oneens	%	22,6%	10,8%	8,6%	10,0%	10,3%
	neutraal	n	10	8	63	8	89
		%	32,3%	21,6%	28,5%	16,0%	26,3%
	deels	n	8	13	80	22	123
	eens	%	25,8%	35,1%	36,2%	44,0%	36,3%
	helemaal	n	4	6	38	12	60
	eens	%	12,9%	16,2%	17,2%	24,0%	17,7%
	Total	n	31	37	221	50	339
		%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%

V3b1
Ik ken het gemeentelijke beleid voor mijn sector. * Op welk terrein is deze instelling vooral actief?

			Op welk terrein is deze instelling vooral actief?							Total	
			onderwijs	zorg	welzijn	sport	woon- en leefomgeving	cultuur	overig		niet van toepassing
Ik ken het gemeentelijke beleid voor mijn sector.	helemaal n		0	0	0	4	1	1	3	0	9
	oneens %		,0%	,0%	,0%	16,7%	5,9%	5,0%	6,1%	,0%	4,6%
	deels n		0	4	1	3	1	0	5	1	15
	oneens %		,0%	13,3%	5,0%	12,5%	5,9%	,0%	10,2%	10,0%	7,7%
	neutraal n		3	4	5	6	8	3	15	4	48
	%		12,0%	13,3%	25,0%	25,0%	47,1%	15,0%	30,6%	40,0%	24,6%
deels n		15	14	12	8	3	10	16	2	80	
eens %		60,0%	46,7%	60,0%	33,3%	17,6%	50,0%	32,7%	20,0%	41,0%	
helemaal n		7	8	2	3	4	6	10	3	43	
eens %		28,0%	26,7%	10,0%	12,5%	23,5%	30,0%	20,4%	30,0%	22,1%	
Total	n		25	30	20	24	17	20	49	10	195
	%		100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%

V4**Welk cijfer geeft u de gemeente voor haar beleid en optreden in uw sector?**

	Albrands- waard	Capelle aan den IJssel	Krimpen aan den IJssel	Ridderkerk
	bedrijven			
gemiddelde	5,3	5,9	6,1	6,0

V41**Welk cijfer geeft u de gemeente voor haar beleid en optreden in uw sector? * Op welk terrein is deze instelling vooral actief?**

	Albrandswaard, Capelle aan den IJssel, Krimpen aan den IJssel en Ridderkerk						
	bedrijven						
	Terrein waarop instelling actief						
	onderwijs	zorg	welzijn	sport	woon- en leefomge- ving	cultuur	overig
gemiddelde	6,3	6,6	6,4	5,3	6,6	6,7	6,6

Algemene vragen

V5

Welk aspect vindt u in positieve zin het meest bijzonder voor uw gemeente in vergelijking met de regio?

		groep								Total
		inwoners Albrandswaard	inwoners Capelle	inwoners Krimpen	inwoners Ridderkerk	bedrijven Albrandswaard	bedrijven Capelle	bedrijven Krimpen	bedrijven Ridderkerk	
Cultuur en creativiteit	n	35	15	11	28	3	2	8	5	107
	%	8,2%	7,6%	4,0%	8,0%	10,7%	5,7%	3,7%	10,4%	6,8%
Kenniseconomie en onderwijs	n	8	3	10	7	1	0	4	1	34
	%	1,9%	1,5%	3,6%	2,0%	3,6%	,0%	1,8%	2,1%	2,2%
Economie en vestigingsklimaat	n	20	9	16	19	2	6	19	4	95
	%	4,7%	4,6%	5,8%	5,4%	7,1%	17,1%	8,8%	8,3%	6,0%
Democratie en de overheid	n	3	4	7	5	1	1	18	1	40
	%	,7%	2,0%	2,5%	1,4%	3,6%	2,9%	8,3%	2,1%	2,5%
Infrastructuur en mobiliteit	n	41	26	28	23	2	6	10	3	139
	%	9,6%	13,2%	10,1%	6,6%	7,1%	17,1%	4,6%	6,3%	8,8%
Milieu	n	24	16	26	31	1	1	10	3	112
	%	5,6%	8,1%	9,4%	8,8%	3,6%	2,9%	4,6%	6,3%	7,1%
ICT	n	0	2	2	0	1	0	0	0	5
	%	,0%	1,0%	,7%	,0%	3,6%	,0%	,0%	,0%	,3%
Samenleving en mensen	n	140	47	86	94	11	8	90	19	495
	%	32,8%	23,9%	31,0%	26,8%	39,3%	22,9%	41,5%	39,6%	31,3%
Geen van deze	n	156	75	91	144	6	11	58	12	553
	%	36,5%	38,1%	32,9%	41,0%	21,4%	31,4%	26,7%	25,0%	35,0%
Total	n	427	197	277	351	28	35	217	48	1580
	%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%

V6

Welk aspect vindt u in negatieve zin het meest bijzonder voor uw gemeente in vergelijking met de regio?

		groep								Total
		inwoners Albrandswaard	inwoners Capelle	inwoners Krimpen	inwoners Ridderkerk	bedrijven Albrandswaard	bedrijven Capelle	bedrijven Krimpen	bedrijven Ridderkerk	
Cultuur en creativiteit	n	23	25	22	18	2	5	17	4	116
	%	5,4%	12,9%	7,9%	5,1%	7,1%	14,3%	7,9%	8,3%	7,4%
Kenniseconomie en onderwijs	n	17	1	4	1	2	4	11	6	46
	%	4,0%	,5%	1,4%	,3%	7,1%	11,4%	5,1%	12,5%	2,9%
Economie en vestigingsklimaat	n	28	2	11	11	7	0	11	4	74
	%	6,6%	1,0%	3,9%	3,1%	25,0%	,0%	5,1%	8,3%	4,7%
Democratie en de overheid	n	49	15	13	82	1	3	10	6	179
	%	11,6%	7,7%	4,7%	23,3%	3,6%	8,6%	4,6%	12,5%	11,4%
Infrastructuur en mobiliteit	n	74	32	116	54	5	5	74	10	370
	%	17,5%	16,5%	41,6%	15,3%	17,9%	14,3%	34,3%	20,8%	23,5%
Milieu	n	29	11	9	51	3	2	5	3	113
	%	6,8%	5,7%	3,2%	14,5%	10,7%	5,7%	2,3%	6,3%	7,2%
ICT	n	5	1	5	1	0	1	1	1	15
	%	1,2%	,5%	1,8%	,3%	,0%	2,9%	,5%	2,1%	1,0%
Samenleving en mensen	n	31	25	16	19	1	3	14	3	112
	%	7,3%	12,9%	5,7%	5,4%	3,6%	8,6%	6,5%	6,3%	7,1%
Geen van deze	n	168	82	83	115	7	12	73	11	551
	%	39,6%	42,3%	29,7%	32,7%	25,0%	34,3%	33,8%	22,9%	35,0%
Total	n	424	194	279	352	28	35	216	48	1576
	%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%

V7

Geef aan welke regio in uw ogen de belangrijkste bondgenoot van uw gemeente is.

		groep								Total
		inwoners Albrandsw aard	inwoners Capelle	inwoners Krimpen	inwoners Ridderkerk	bedrijven Albrandsw aard	bedrijven Capelle	bedrijven Krimpen	bedrijven Ridderkerk	
Stadsregio Rotterdam	n	79	139	111	110	4	28	92	27	590
	%	18,5%	70,6%	39,8%	31,3%	14,3%	80,0%	42,8%	56,3%	37,3%
Het samenwerkingsverb and tussen Barendrecht, Albrandswaard en Ridderkerk	n	294	2	2	152	19	0	0	18	487
	%	68,9%	1,0%	,7%	43,2%	67,9%	,0%	,0%	37,5%	30,8%
Drechtsteden	n	1	0	0	29	0	0	1	2	33
	%	,2%	,0%	,0%	8,2%	,0%	,0%	,5%	4,2%	2,1%
Krimpenerwaard	n	1	22	146	3	0	3	88	0	263
	%	,2%	11,2%	52,3%	,9%	,0%	8,6%	40,9%	,0%	16,6%
Anders	n	4	2	3	1	0	0	5	0	15
	%	,9%	1,0%	1,1%	,3%	,0%	,0%	2,3%	,0%	,9%
Weet niet / geen mening	n	48	32	17	57	5	4	29	1	193
	%	11,2%	16,2%	6,1%	16,2%	17,9%	11,4%	13,5%	2,1%	12,2%
Total	n	427	197	279	352	28	35	215	48	1581
	%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%

V8

Geef aan rondom welke onderwerpen de samenwerking met deze regio plaatsvindt.

		groep								Total
		inwoners Albrandswaard	inwoners Capelle	inwoners Krimpen	inwoners Ridderkerk	bedrijven Albrandswaard	bedrijven Capelle	bedrijven Krimpen	bedrijven Ridderkerk	
Cultuur en creativiteit	n	53	24	31	34	1	5	15	3	166
	%	14,2%	14,7%	12,0%	11,8%	4,5%	16,1%	8,1%	6,4%	
Kenniseconomie en onderwijs	n	22	14	21	12	1	7	16	6	99
	%	5,9%	8,6%	8,1%	4,2%	4,5%	22,6%	8,6%	12,8%	
Economie en vestigingsklimaat	n	120	50	66	89	4	11	45	19	404
	%	32,3%	30,7%	25,6%	30,8%	18,2%	35,5%	24,3%	40,4%	
Democratie en de overheid	n	13	9	12	9	0	3	13	1	60
	%	3,5%	5,5%	4,7%	3,1%	,0%	9,7%	7,0%	2,1%	
Infrastructuur en mobiliteit	n	170	91	141	155	11	18	95	24	705
	%	45,7%	55,8%	54,7%	53,6%	50,0%	58,1%	51,4%	51,1%	
Milieu	n	58	15	59	64	3	1	21	4	225
	%	15,6%	9,2%	22,9%	22,1%	13,6%	3,2%	11,4%	8,5%	
ICT	n	7	1	1	1	1	0	1	1	13
	%	1,9%	,6%	,4%	,3%	4,5%	,0%	,5%	2,1%	
Samenleving en mensen	n	99	21	53	43	11	7	40	12	286
	%	26,6%	12,9%	20,5%	14,9%	50,0%	22,6%	21,6%	25,5%	
Weet ik niet	n	57	27	31	36	2	4	28	5	190
	%	15,3%	16,6%	12,0%	12,5%	9,1%	12,9%	15,1%	10,6%	
Total	n	372	163	258	289	22	31	185	47	1367

V9a

Kunt u aangeven in welke mate de gemeente beleidsprestaties realiseert op het terrein van: **Financiën.**

		groep								Total
		inwoners Albrandswaard	inwoners Capelle	inwoners Krimpen	inwoners Ridderkerk	bedrijven Albrandswaard	bedrijven Capelle	bedrijven Krimpen	bedrijven Ridderkerk	
gemeente presteert sterk onvoldoende	n	49	8	9	18	5	0	5	1	95
	%	11,9%	4,3%	3,4%	5,5%	19,2%	,0%	2,5%	2,2%	6,3%
gemeente presteert onvoldoende	n	132	15	16	58	10	4	10	4	249
	%	32,0%	8,0%	6,0%	17,6%	38,5%	11,8%	4,9%	8,7%	16,5%
neutraal/geen mening	n	171	110	127	167	7	16	99	23	720
	%	41,5%	58,8%	47,4%	50,6%	26,9%	47,1%	48,8%	50,0%	47,8%
gemeente presteert voldoende	n	53	48	106	85	4	13	75	17	401
	%	12,9%	25,7%	39,6%	25,8%	15,4%	38,2%	36,9%	37,0%	26,6%
gemeente presteert zeer goed	n	7	6	10	2	0	1	14	1	41
	%	1,7%	3,2%	3,7%	,6%	,0%	2,9%	6,9%	2,2%	2,7%
Total	n	412	187	268	330	26	34	203	46	1506
	%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%

V9a1

Kunt u aangeven in welke mate de gemeente beleidsprestaties realiseert op het terrein van **Financiën** * Ik ben goed op de hoogte van de toekomstvisie voor deze gemeente.

			Ik ben goed op de hoogte van de toekomstvisie voor deze gemeente.					Total
			helemaal oneens	deels oneens	neutraal	deels eens	helemaal eens	
Financiën	gemeente presteert sterk onvoldoende	n	36	20	19	19	0	94
		%	18,4%	6,7%	3,5%	4,8%	,0%	6,3%
	gemeente presteert onvoldoende	n	38	71	68	57	9	243
		%	19,4%	23,7%	12,7%	14,5%	14,1%	16,3%
	neutraal/geen mening	n	104	144	306	144	15	713
		%	53,1%	48,0%	57,0%	36,6%	23,4%	47,9%
	gemeente presteert voldoende	n	15	64	136	159	25	399
		%	7,7%	21,3%	25,3%	40,5%	39,1%	26,8%
	gemeente presteert zeer goed	n	3	1	8	14	15	41
		%	1,5%	,3%	1,5%	3,6%	23,4%	2,8%
Total		n	196	300	537	393	64	1490
		%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%

V9b

**Kunt u aangeven in welke mate de gemeente beleidsprestaties realiseert op het terrein van:
Onderwijs en kennis.**

		groep								Total
		inwoners Albrandswaard	inwoners Capelle	inwoners Krimpen	inwoners Ridderkerk	bedrijven Albrandswaard	bedrijven Capelle	bedrijven Krimpen	bedrijven Ridderkerk	
gemeente	n	3	2	4	3	0	0	2	2	16
presteert	%	,7%	1,1%	1,5%	,9%	,0%	,0%	1,0%	4,3%	1,1%
sterk onvoldoende										
gemeente	n	45	21	26	25	4	4	12	9	146
presteert	%	11,1%	11,4%	9,7%	7,7%	16,0%	11,8%	5,9%	19,6%	9,8%
onvoldoende										
neutraal/geen	n	210	95	109	162	14	17	99	16	722
mening	%	51,6%	51,6%	40,7%	50,2%	56,0%	50,0%	48,5%	34,8%	48,4%
gemeente	n	145	63	122	130	7	12	85	18	582
presteert	%	35,6%	34,2%	45,5%	40,2%	28,0%	35,3%	41,7%	39,1%	39,0%
voldoende										
gemeente	n	4	3	7	3	0	1	6	1	25
presteert zeer	%	1,0%	1,6%	2,6%	,9%	,0%	2,9%	2,9%	2,2%	1,7%
goed										
Total	n	407	184	268	323	25	34	204	46	1491
	%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%

V9b1

Kunt u aangeven in welke mate de gemeente beleidsprestaties realiseert op het terrein van Onderwijs en kennis * Ik ben goed op de hoogte van de toekomstvisie voor deze gemeente.

			Ik ben goed op de hoogte van de toekomstvisie voor deze gemeente.					Total
			helemaal oneens	deels oneens	neutraal	deels eens	helemaal eens	
Onderwijs en kennis	gemeente presteert sterk	n	6	3	4	3	0	16
	onvoldoende	%	3,1%	1,0%	,7%	,8%	,0%	1,1%
	gemeente presteert onvoldoende	n	27	37	45	30	6	145
		%	14,0%	12,3%	8,4%	7,7%	9,5%	9,8%
	neutraal/geen mening	n	121	132	286	150	25	714
		%	62,7%	44,0%	53,6%	38,7%	39,7%	48,3%
	gemeente presteert voldoende	n	38	124	193	198	26	579
		%	19,7%	41,3%	36,1%	51,0%	41,3%	39,2%
	gemeente presteert zeer goed	n	1	4	6	7	6	24
		%	,5%	1,3%	1,1%	1,8%	9,5%	1,6%
Total		n	193	300	534	388	63	1478
		%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%

V9d

**Kunt u aangeven in welke mate de gemeente beleidsprestaties realiseert op het terrein van:
Welzijn, sociale zaken.**

		groep								Total
		inwoners Albrandswaard	inwoners Capelle	inwoners Krimpen	inwoners Ridderkerk	bedrijven Albrandswaard	bedrijven Capelle	bedrijven Krimpen	bedrijven Ridderkerk	
gemeente	n	9	4	7	8	1	0	3	0	32
presteert	%	2,2%	2,2%	2,6%	2,5%	3,8%	,0%	1,5%	,0%	2,1%
sterk										
onvoldoende										
gemeente	n	48	23	28	38	2	5	14	8	166
presteert	%	11,8%	12,5%	10,4%	11,7%	7,7%	14,7%	6,8%	17,4%	11,1%
onvoldoende										
neutraal/geen	n	198	85	119	158	13	15	77	16	681
mening	%	48,5%	46,2%	44,1%	48,6%	50,0%	44,1%	37,6%	34,8%	45,5%
gemeente	n	145	67	106	117	10	13	95	22	575
presteert	%	35,5%	36,4%	39,3%	36,0%	38,5%	38,2%	46,3%	47,8%	38,4%
voldoende										
gemeente	n	8	5	10	4	0	1	16	0	44
presteert	%	2,0%	2,7%	3,7%	1,2%	,0%	2,9%	7,8%	,0%	2,9%
zeer goed										
Total	n	408	184	270	325	26	34	205	46	1498
	%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%

V9d1

Kunt u aangeven in welke mate de gemeente beleidsprestaties realiseert op het terrein van Welzijn, sociale zaken * Ik ben goed op de hoogte van de toekomstvisie voor deze gemeente.

			Ik ben goed op de hoogte van de toekomstvisie voor deze gemeente.					Total
			helemaal oneens	deels oneens	neutraal	deels eens	helemaal eens	
Welzijn, sociale zaken	gemeente presteert sterk onvoldoende	n	17	5	4	4	2	32
		%	8,8%	1,7%	,7%	1,0%	3,2%	2,2%
	gemeente presteert onvoldoende	n	31	46	33	46	9	165
		%	16,0%	15,3%	6,1%	11,8%	14,3%	11,1%
	neutraal/geen mening	n	97	129	285	146	16	673
		%	50,0%	42,9%	53,1%	37,4%	25,4%	45,3%
	gemeente presteert voldoende	n	44	118	206	177	26	571
		%	22,7%	39,2%	38,4%	45,4%	41,3%	38,5%
	gemeente presteert zeer goed	n	5	3	9	17	10	44
		%	2,6%	1,0%	1,7%	4,4%	15,9%	3,0%
Total			194	301	537	390	63	1485
			100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%

V9e

**Kunt u aangeven in welke mate de gemeente beleidsprestaties realiseert op het terrein van:
Milieu en infrastructuur.**

		groep								Total
		inwoners Albrandswaard	inwoners Capelle	inwoners Krimpen	inwoners Ridderkerk	bedrijven Albrandswaard	bedrijven Capelle	bedrijven Krimpen	bedrijven Ridderkerk	
gemeente	n	29	12	36	47	0	1	17	1	143
presteert	%	7,1%	6,5%	13,4%	14,4%	,0%	2,9%	8,3%	2,2%	9,6%
sterk										
onvoldoende										
gemeente	n	106	36	77	107	8	7	42	14	397
presteert	%	26,0%	19,6%	28,6%	32,7%	32,0%	20,6%	20,6%	30,4%	26,5%
onvoldoende										
neutraal/geen	n	125	75	63	95	7	15	83	15	478
mening	%	30,6%	40,8%	23,4%	29,1%	28,0%	44,1%	40,7%	32,6%	31,9%
gemeente	n	135	56	83	71	10	10	57	16	438
presteert	%	33,1%	30,4%	30,9%	21,7%	40,0%	29,4%	27,9%	34,8%	29,3%
voldoende										
gemeente	n	13	5	10	7	0	1	5	0	41
presteert zeer	%	3,2%	2,7%	3,7%	2,1%	,0%	2,9%	2,5%	,0%	2,7%
goed										
Total	n	408	184	269	327	25	34	204	46	1497
	%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%

V9e1

Kunt u aangeven in welke mate de gemeente beleidsprestaties realiseert op het terrein van Milieu en infrastructuur * Ik ben goed op de hoogte van de toekomstvisie voor deze gemeente.

			Ik ben goed op de hoogte van de toekomstvisie voor deze gemeente.					Total
			helemaal oneens	deels oneens	neutraal	deels eens	helemaal eens	
Milieu en infrastructuur	gemeente presteert sterk onvoldoende	n %	36 18,5%	22 7,3%	39 7,3%	33 8,5%	12 19,0%	142 9,6%
	gemeente presteert onvoldoende	n %	42 21,5%	101 33,7%	109 20,3%	126 32,4%	17 27,0%	395 26,6%
	neutraal/geen mening	n %	69 35,4%	79 26,3%	219 40,9%	96 24,7%	8 12,7%	471 31,8%
	gemeente presteert voldoende	n %	41 21,0%	92 30,7%	159 29,7%	125 32,1%	17 27,0%	434 29,3%
	gemeente presteert zeer goed	n %	7 3,6%	6 2,0%	10 1,9%	9 2,3%	9 14,3%	41 2,8%
	Total	n %	195 100,0%	300 100,0%	536 100,0%	389 100,0%	63 100,0%	1483 100,0%

V9f

**Kunt u aangeven in welke mate de gemeente beleidsprestaties realiseert op het terrein van:
Cultuur en vrije tijd.**

		groep								Total
		inwoners Albrandswaard	inwoners Capelle	inwoners Krimpen	inwoners Ridderkerk	bedrijven Albrandswaard	bedrijven Capelle	bedrijven Krimpen	bedrijven Ridderkerk	
gemeente	n	18	12	29	13	0	0	12	1	85
presteert sterk	%	4,4%	6,5%	10,8%	4,0%	,0%	,0%	5,9%	2,2%	5,7%
onvoldoende										
gemeente	n	75	31	63	54	4	9	36	11	283
presteert	%	18,4%	16,8%	23,5%	16,7%	16,0%	26,5%	17,6%	23,9%	19,0%
onvoldoende										
neutraal/geen	n	158	82	91	138	13	11	91	15	599
mening	%	38,8%	44,3%	34,0%	42,7%	52,0%	32,4%	44,4%	32,6%	40,1%
gemeente	n	144	55	79	112	7	13	60	19	489
presteert	%	35,4%	29,7%	29,5%	34,7%	28,0%	38,2%	29,3%	41,3%	32,8%
voldoende										
gemeente	n	12	5	6	6	1	1	6	0	37
presteert zeer	%	2,9%	2,7%	2,2%	1,9%	4,0%	2,9%	2,9%	,0%	2,5%
goed										
Total	n	407	185	268	323	25	34	205	46	1493
	%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%

V9f1

Kunt u aangeven in welke mate de gemeente beleidsprestaties realiseert op het terrein van Cultuur en vrije tijd * Ik ben goed op de hoogte van de toekomstvisie voor deze gemeente.

			Ik ben goed op de hoogte van de toekomstvisie voor deze gemeente.					Total
			helemaal oneens	deels oneens	neutraal	deels eens	helemaal eens	
Cultuur en vrije tijd	gemeente presteert sterk onvoldoende	n	19	17	25	20	4	85
		%	9,8%	5,7%	4,6%	5,2%	6,3%	5,7%
	gemeente presteert onvoldoende	n	36	76	83	76	10	281
		%	18,6%	25,4%	15,4%	19,6%	15,9%	19,0%
	neutraal/geen mening	n	90	111	239	137	15	592
		%	46,4%	37,1%	44,4%	35,4%	23,8%	40,0%
	gemeente presteert voldoende	n	49	91	179	140	27	486
		%	25,3%	30,4%	33,3%	36,2%	42,9%	32,8%
	gemeente presteert zeer goed	n	0	4	12	14	7	37
		%	,0%	1,3%	2,2%	3,6%	11,1%	2,5%
Total	n	194	299	538	387	63	1481	
	%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	

V9g

**Kunt u aangeven in welke mate de gemeente beleidsprestaties realiseert op het terrein van:
Lokale democratie.**

		groep								Total
		inwoners Albrandswaard	inwoners Capelle	inwoners Krimpen	inwoners Ridderkerk	bedrijven Albrandswaard	bedrijven Capelle	bedrijven Krimpen	bedrijven Ridderkerk	
gemeente	n	32	9	16	59	2	2	8	3	131
presteert	%	7,8%	4,9%	6,0%	18,2%	7,7%	5,9%	3,9%	6,5%	8,8%
sterk										
onvoldoende										
gemeente	n	82	25	49	84	1	6	29	10	286
presteert	%	20,1%	13,6%	18,4%	25,9%	3,8%	17,6%	14,3%	21,7%	19,2%
onvoldoende										
neutraal/geen	n	192	102	128	113	16	13	95	17	676
mening	%	47,1%	55,4%	47,9%	34,9%	61,5%	38,2%	46,8%	37,0%	45,3%
gemeente	n	98	46	64	65	5	13	65	16	372
presteert	%	24,0%	25,0%	24,0%	20,1%	19,2%	38,2%	32,0%	34,8%	24,9%
voldoende										
gemeente	n	4	2	10	3	2	0	6	0	27
presteert	%	1,0%	1,1%	3,7%	,9%	7,7%	,0%	3,0%	,0%	1,8%
zeer goed										
Total	n	408	184	267	324	26	34	203	46	1492
	%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%

V9g1

Kunt u aangeven in welke mate de gemeente beleidsprestaties realiseert op het terrein van Lokale democratie * Ik ben goed op de hoogte van de toekomstvisie voor deze gemeente.

			Ik ben goed op de hoogte van de toekomstvisie voor deze gemeente.					Total
			helemaal oneens	deels oneens	neutraal	deels eens	helemaal eens	
Lokale democratie	gemeente presteert sterk onvoldoende	n	34	23	29	31	14	131
		%	17,6%	7,7%	5,4%	8,0%	22,2%	8,8%
	gemeente presteert onvoldoende	n	39	78	82	77	9	285
		%	20,2%	26,0%	15,3%	19,8%	14,3%	19,2%
	neutraal/geen mening	n	102	127	289	138	13	669
		%	52,8%	42,3%	53,9%	35,5%	20,6%	45,2%
	gemeente presteert voldoende	n	17	70	130	133	19	369
		%	8,8%	23,3%	24,3%	34,2%	30,2%	24,9%
	gemeente presteert zeer goed	n	1	2	6	10	8	27
		%	,5%	,7%	1,1%	2,6%	12,7%	1,8%
Total		n	193	300	536	389	63	1481
		%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%

V9h

Kunt u aangeven in welke mate de gemeente beleidsprestaties realiseert op het terrein van:
Economie.

		groep								Total
		inwoners Albrandswaard	inwoners Capelle	inwoners Krimpen	inwoners Ridderkerk	bedrijven Albrandswaard	bedrijven Capelle	bedrijven Krimpen	bedrijven Ridderkerk	
gemeente	n	18	3	5	6	3	0	8	0	43
presteert	%	4,4%	1,6%	1,9%	1,9%	11,5%	,0%	3,9%	,0%	2,9%
sterk onvoldoende										
gemeente	n	63	17	31	27	4	1	20	4	167
presteert	%	15,5%	9,2%	11,6%	8,3%	15,4%	2,9%	9,8%	8,7%	11,2%
onvoldoende										
neutraal/geen	n	237	117	132	198	13	18	106	23	844
mening	%	58,2%	63,6%	49,3%	61,1%	50,0%	52,9%	51,7%	50,0%	56,5%
gemeente	n	87	45	95	91	6	14	68	17	423
presteert	%	21,4%	24,5%	35,4%	28,1%	23,1%	41,2%	33,2%	37,0%	28,3%
voldoende										
gemeente	n	2	2	5	2	0	1	3	2	17
presteert	%	,5%	1,1%	1,9%	,6%	,0%	2,9%	1,5%	4,3%	1,1%
zeer goed										
Total	n	407	184	268	324	26	34	205	46	1494
	%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%

V9h1

Kunt u aangeven in welke mate de gemeente beleidsprestaties realiseert op het terrein van
Economie* Ik ben goed op de hoogte van de toekomstvisie voor deze gemeente.

			Ik ben goed op de hoogte van de toekomstvisie voor deze gemeente.					Total
			helemaal oneens	deels oneens	neutraal	deels eens	helemaal eens	
Economie gemeente presteert	n		15	7	7	11	1	41
sterk onvoldoende	%		7,8%	2,3%	1,3%	2,8%	1,6%	2,8%
gemeente presteert	n		30	43	56	31	6	166
onvoldoende	%		15,5%	14,3%	10,4%	8,0%	9,5%	11,2%
neutraal/geen mening	n		118	173	342	181	23	837
	%		61,1%	57,7%	63,7%	46,6%	36,5%	56,5%
gemeente presteert	n		30	76	127	159	28	420
voldoende	%		15,5%	25,3%	23,6%	41,0%	44,4%	28,4%
gemeente presteert	n		0	1	5	6	5	17
zeer goed	%		,0%	,3%	,9%	1,5%	7,9%	1,1%
Total	n		193	300	537	388	63	1481
	%		100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%

V10
We moeten in onze gemeente in de komende jaren vooral investeren in...

		groep								Total
		inwoners Albrandswaard	inwoners Capelle	inwoners Krimpen	inwoners Ridderkerk	bedrijven Albrandswaard	bedrijven Capelle	bedrijven Krimpen	bedrijven Ridderkerk	
kennis	n	40	24	21	35	7	5	17	12	161
	%	9,9%	12,9%	7,7%	10,7%	26,9%	14,7%	8,3%	26,1%	
infrastructuur	n	149	82	191	100	10	11	126	15	684
	%	36,9%	44,1%	70,2%	30,6%	38,5%	32,4%	61,5%	32,6%	
milieu	n	124	49	64	133	2	9	18	13	412
	%	30,7%	26,3%	23,5%	40,7%	7,7%	26,5%	8,8%	28,3%	
sociale cohesie	n	107	50	48	63	2	18	64	20	372
	%	26,5%	26,9%	17,6%	19,3%	7,7%	52,9%	31,2%	43,5%	
lokale democratie	n	87	21	51	127	4	5	31	5	331
	%	21,5%	11,3%	18,8%	38,8%	15,4%	14,7%	15,1%	10,9%	
cultuur	n	61	32	38	37	1	6	29	3	207
	%	15,1%	17,2%	14,0%	11,3%	3,8%	17,6%	14,1%	6,5%	
economie	n	92	36	42	62	16	6	59	6	319
	%	22,8%	19,4%	15,4%	19,0%	61,5%	17,6%	28,8%	13,0%	
anders	n	33	15	16	16	2	2	8	6	98
	%	8,2%	8,1%	5,9%	4,9%	7,7%	5,9%	3,9%	13,0%	
weet ik niet	n	21	17	8	15	1	1	9	2	74
	%	5,2%	9,1%	2,9%	4,6%	3,8%	2,9%	4,4%	4,3%	
Total	n	404	186	272	327	26	34	205	46	1500

V11a
Ik ben goed op de hoogte van de toekomstvisie voor deze gemeente.

		groep								Total
		inwoners Albrandswaard	inwoners Capelle	inwoners Krimpen	inwoners Ridderkerk	bedrijven Albrandswaard	bedrijven Capelle	bedrijven Krimpen	bedrijven Ridderkerk	
helemaal n		72	41	30	32	3	3	12	4	197
oneens %		17,7%	21,8%	11,0%	9,8%	11,5%	9,1%	5,9%	8,7%	13,1%
deels n		103	38	53	57	8	11	24	7	301
oneens %		25,4%	20,2%	19,5%	17,4%	30,8%	33,3%	11,8%	15,2%	20,0%
neutraal n		154	82	86	122	9	10	71	11	545
%		37,9%	43,6%	31,6%	37,3%	34,6%	30,3%	34,8%	23,9%	36,3%
deels n		71	24	84	97	6	8	86	18	394
eens %		17,5%	12,8%	30,9%	29,7%	23,1%	24,2%	42,2%	39,1%	26,2%
helemaal n		6	3	19	19	0	1	11	6	65
eens %		1,5%	1,6%	7,0%	5,8%	,0%	3,0%	5,4%	13,0%	4,3%
Total n		406	188	272	327	26	33	204	46	1502
%		100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%

V11b
Ik heb een duidelijke rol in de realisering van deze visie.

		groep								Total
		inwoners Albrandswaard	inwoners Capelle	inwoners Krimpen	inwoners Ridderkerk	bedrijven Albrandswaard	bedrijven Capelle	bedrijven Krimpen	bedrijven Ridderkerk	
helemaal n		164	82	109	114	6	6	47	11	539
oneens %		40,4%	43,6%	40,1%	34,9%	23,1%	18,2%	23,0%	23,9%	35,9%
deels n		73	37	38	64	4	12	40	9	277
oneens %		18,0%	19,7%	14,0%	19,6%	15,4%	36,4%	19,6%	19,6%	18,4%
neutraal n		157	55	110	125	15	10	81	12	565
%		38,7%	29,3%	40,4%	38,2%	57,7%	30,3%	39,7%	26,1%	37,6%
deels n		10	12	10	20	1	5	31	12	101
eens %		2,5%	6,4%	3,7%	6,1%	3,8%	15,2%	15,2%	26,1%	6,7%
helemaal n		2	2	5	4	0	0	5	2	20
eens %		,5%	1,1%	1,8%	1,2%	,0%	,0%	2,5%	4,3%	1,3%
Total n		406	188	272	327	26	33	204	46	1502
%		100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%

V12
Welke eigenschappen horen volgens u bij het leiderschap in uw gemeente?

		groep								Total
		inwoners Albrandswaard	inwoners Capelle	inwoners Krimpen	inwoners Ridderkerk	bedrijven Albrandswaard	bedrijven Capelle	bedrijven Krimpen	bedrijven Ridderkerk	
daadkracht	n	84	44	46	66	3	7	33	4	287
	%	20,8%	23,9%	17,0%	20,4%	11,5%	21,2%	16,2%	8,7%	
gebrek aan daadkracht	n	80	19	47	66	12	8	33	10	275
	%	19,9%	10,3%	17,4%	20,4%	46,2%	24,2%	16,2%	21,7%	
bruggen bouwen en bij elkaar houden	n	34	26	44	42	2	4	49	13	214
	%	8,4%	14,1%	16,3%	13,0%	7,7%	12,1%	24,0%	28,3%	
polariserend	n	9	8	9	20	0	1	2	0	49
	%	2,2%	4,3%	3,3%	6,2%	,0%	3,0%	1,0%	,0%	
visionair en inspirerend	n	16	14	17	12	1	3	12	2	77
	%	4,0%	7,6%	6,3%	3,7%	3,8%	9,1%	5,9%	4,3%	
gebrek aan visie	n	82	20	48	67	3	5	25	10	260
	%	20,3%	10,9%	17,8%	20,7%	11,5%	15,2%	12,3%	21,7%	
betrokken	n	96	36	45	79	5	7	70	13	351
	%	23,8%	19,6%	16,7%	24,5%	19,2%	21,2%	34,3%	28,3%	
afstandelijk	n	49	23	47	78	8	10	28	8	251
	%	12,2%	12,5%	17,4%	24,1%	30,8%	30,3%	13,7%	17,4%	
coachend	n	10	4	7	8	0	0	6	1	36
	%	2,5%	2,2%	2,6%	2,5%	,0%	,0%	2,9%	2,2%	
communicatief	n	64	28	37	51	3	3	30	8	224
	%	15,9%	15,2%	13,7%	15,8%	11,5%	9,1%	14,7%	17,4%	
niet communicatief	n	58	15	29	46	8	5	25	6	192
	%	14,4%	8,2%	10,7%	14,2%	30,8%	15,2%	12,3%	13,0%	
neutraal	n	44	18	42	23	1	2	25	2	157
	%	10,9%	9,8%	15,6%	7,1%	3,8%	6,1%	12,3%	4,3%	
anders	n	5	4	3	3	1	0	2	1	19
	%	1,2%	2,2%	1,1%	,9%	3,8%	,0%	1,0%	2,2%	
weet ik niet	n	54	41	32	17	1	3	15	4	167
	%	13,4%	22,3%	11,9%	5,3%	3,8%	9,1%	7,4%	8,7%	
Total	n	403	184	270	323	26	33	204	46	1489

V13a
De medewerkers van de gemeente zijn deskundig.

		groep								Total
		inwoners Albrandswaard	inwoners Capelle	inwoners Krimpen	inwoners Ridderkerk	bedrijven Albrandswaard	bedrijven Capelle	bedrijven Krimpen	bedrijven Ridderkerk	
	helemaal n	9	9	8	15	1	0	4	1	47
	oneens %	2,2%	4,9%	3,0%	4,6%	3,8%	,0%	2,0%	2,2%	3,2%
	deels n	85	36	39	70	4	4	23	15	276
	oneens %	21,0%	19,5%	14,5%	21,6%	15,4%	12,1%	11,3%	32,6%	18,5%
	neutraal n	155	67	108	122	11	9	62	9	543
	%	38,4%	36,2%	40,1%	37,7%	42,3%	27,3%	30,4%	19,6%	36,4%
	deels n	126	54	83	101	6	19	87	19	495
	eens %	31,2%	29,2%	30,9%	31,2%	23,1%	57,6%	42,6%	41,3%	33,2%
	helemaal n	29	19	31	16	4	1	28	2	130
	eens %	7,2%	10,3%	11,5%	4,9%	15,4%	3,0%	13,7%	4,3%	8,7%
Total		404	185	269	324	26	33	204	46	1491
		100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%

V13b
De medewerkers van de gemeente zijn gemotiveerd.

		groep								Total
		inwoners Albrandswaard	inwoners Capelle	inwoners Krimpen	inwoners Ridderkerk	bedrijven Albrandswaard	bedrijven Capelle	bedrijven Krimpen	bedrijven Ridderkerk	
	helemaal n	11	9	8	17	3	2	8	4	62
	oneens %	2,7%	4,9%	3,0%	5,2%	11,5%	6,1%	3,9%	8,7%	4,2%
	deels n	75	30	35	48	3	4	20	4	219
	oneens %	18,6%	16,2%	13,0%	14,8%	11,5%	12,1%	9,8%	8,7%	14,7%
	neutraal n	162	74	110	155	8	9	72	15	605
	%	40,1%	40,0%	40,9%	47,8%	30,8%	27,3%	35,3%	32,6%	40,6%
	deels n	120	56	81	88	9	16	70	18	458
	eens %	29,7%	30,3%	30,1%	27,2%	34,6%	48,5%	34,3%	39,1%	30,7%
	helemaal n	36	16	35	16	3	2	34	5	147
	eens %	8,9%	8,6%	13,0%	4,9%	11,5%	6,1%	16,7%	10,9%	9,9%
Total		404	185	269	324	26	33	204	46	1491
		100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%

V14

Ik waardeer de gemeentelijke dienstverlening in het algemeen met het rapportcijfer:

	Albrandswaard		Capelle aan den IJssel		Krimpen aan den IJssel		Ridderkerk	
	bedrijven	inwoners	bedrijven	inwoners	bedrijven	inwoners	bedrijven	inwoners
gemiddelde	5,7	6,2	6,4	6,5	6,5	6,4	6,2	6,1

V141

Op welke wijze hebt u de afgelopen vijf jaar met de gemeente te maken gehad? * Ik waardeer de gemeentelijke dienstverlening in het algemeen met het rapportcijfer:

	Albrandswaard, Capelle aan den IJssel, Krimpen aan den IJssel en Ridderkerk						
	inwoners						
	Op welke wijze hebt u de afgelopen vijf jaar met de gemeente te maken gehad?						
	Over werk en Inkomen	Over Burgerzaken	Over één of meerdere vergunningen	Ik ben betrokken bij plannen of beleid van de gemeente	Ik heb een subsidie aangevraagd	Ik heb op een andere wijze met de gemeente te maken gehad	Ik heb de afgelopen vijf jaar niet met de gemeente te maken gehad
gemiddelde	6,3	6,3	6,2	5,9	6,2	6,0	6,1

V142

We moeten in onze gemeente in de komende jaren vooral investeren in... * Ik waardeer de gemeentelijke dienstverlening in het algemeen met het rapportcijfer:

	Albrandswaard, Capelle aan den IJssel, Krimpen aan den IJssel en Ridderkerk								
	We moeten in onze gemeente in de komende jaren vooral investeren in...								
	kennis	infrastructuur	milieu	sociale cohesie	lokale democratie	cultuur	economie	anders	weet niet
gemiddelde	6,2	6,3	6,5	6,4	5,8	6,6	6,2	5,8	6,6

V15
De gemeente is sterk in het handhaven van wetten, regels en voorschriften.

		groep								Total
		inwoners Albrandswaard	inwoners Capelle	inwoners Krimpen	inwoners Ridderkerk	bedrijven Albrandswaard	bedrijven Capelle	bedrijven Krimpen	bedrijven Ridderkerk	
	helemaal n	38	10	13	24	3	0	2	3	93
	oneens %	9,5%	5,4%	4,8%	7,4%	11,5%	,0%	1,0%	6,7%	6,3%
	deels n	64	34	34	61	6	6	14	8	227
	oneens %	15,9%	18,4%	12,6%	18,8%	23,1%	18,2%	6,9%	17,8%	15,3%
	neutraal n	178	65	109	105	9	8	82	11	567
	%	44,3%	35,1%	40,5%	32,4%	34,6%	24,2%	40,2%	24,4%	38,1%
	deels n	103	57	90	106	7	14	81	17	475
	eens %	25,6%	30,8%	33,5%	32,7%	26,9%	42,4%	39,7%	37,8%	31,9%
	helemaal n	19	19	23	28	1	5	25	6	126
	eens %	4,7%	10,3%	8,6%	8,6%	3,8%	15,2%	12,3%	13,3%	8,5%
Total		402	185	269	324	26	33	204	45	1488
		100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%

Vragen over lokale democratie

V16a

De gemeente stimuleert de inwoners om deel te nemen aan discussies over lokale onderwerpen.

			groep				Total
			inwoners Albrandswaard	inwoners Capelle	inwoners Krimpen	inwoners Ridderkerk	
	helemaal	n	33	17	22	20	92
	oneens	%	8,2%	9,2%	8,2%	6,2%	7,8%
	deels oneens	n	63	26	67	25	181
		%	15,7%	14,1%	25,1%	7,7%	15,4%
	neutraal	n	126	53	72	62	313
		%	31,3%	28,6%	27,0%	19,2%	26,6%
	deels eens	n	143	65	80	156	444
		%	35,6%	35,1%	30,0%	48,3%	37,7%
	helemaal eens	n	37	24	26	60	147
		%	9,2%	13,0%	9,7%	18,6%	12,5%
	Total	n	402	185	267	323	1177
		%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%

V16b

De gemeente stimuleert de instellingen en bedrijven om deel te nemen aan discussies over lokale onderwerpen.

			groep				Total
			bedrijven Albrandswaard	bedrijven Capelle	bedrijven Krimpen	bedrijven Ridderkerk	
	helemaal	n	3	1	11	3	18
	oneens	%	11,5%	3,0%	5,4%	6,7%	5,9%
	deels oneens	n	8	5	23	5	41
		%	30,8%	15,2%	11,3%	11,1%	13,4%
	neutraal	n	9	8	51	11	79
		%	34,6%	24,2%	25,1%	24,4%	25,7%
	deels eens	n	5	14	87	21	127
		%	19,2%	42,4%	42,9%	46,7%	41,4%
	helemaal eens	n	1	5	31	5	42
		%	3,8%	15,2%	15,3%	11,1%	13,7%
	Total	n	26	33	203	45	307
		%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%

V17

Op welke manier heeft u in het afgelopen jaar deelgenomen aan besluitvorming in uw gemeente?

		groep								Total
		inwoners Albrandswaard	inwoners Capelle	inwoners Krimpen	inwoners Ridderkerk	bedrijven Albrandswaard	bedrijven Capelle	bedrijven Krimpen	bedrijven Ridderkerk	
Ik heb gebruik gemaakt van spreektijd tijdens een raadsverga	n %	7 1,7%	5 2,7%	5 1,9%	8 2,5%	4 15,4%	3 9,1%	10 4,9%	5 11,1%	47
Ik heb deelgenomen aan een stadspanel	n %	4 1,0%	12 6,5%	5 1,9%	12 3,7%	1 3,8%	6 18,2%	21 10,3%	9 20,0%	70
Ik heb een raadslid benaderd	n %	60 15,0%	23 12,5%	23 8,6%	44 13,6%	10 38,5%	10 30,3%	36 17,6%	14 31,1%	220
Ik ben op het spreekuur van de wethouder geweest	n %	34 8,5%	4 2,2%	13 4,8%	12 3,7%	4 15,4%	5 15,2%	32 15,7%	13 28,9%	117
Ik heb de burgemeester gebeld	n %	8 2,0%	1 ,5%	4 1,5%	8 2,5%	2 7,7%	2 6,1%	7 3,4%	3 6,7%	35
Ik heb een bezwaarschrift geschreven	n %	43 10,7%	21 11,4%	24 8,9%	44 13,6%	3 11,5%	7 21,2%	22 10,8%	3 6,7%	167
Ik ben bij een informatiebijeenkomst geweest	n %	117 29,2%	55 29,9%	72 26,8%	114 35,2%	11 42,3%	19 57,6%	107 52,5%	29 64,4%	524
Ik heb ingesproken tijdens een inspraakavond	n %	23 5,7%	12 6,5%	16 5,9%	22 6,8%	5 19,2%	2 6,1%	21 10,3%	1 2,2%	102
Niet van toepassing	n %	227 56,6%	118 64,1%	168 62,5%	169 52,2%	11 42,3%	10 30,3%	78 38,2%	10 22,2%	791
Total	n	401	184	269	324	26	33	204	45	1486

V18a
De gemeente doet veel met de inbreng van de lokale samenleving.

		groep								Total
		inwoners Albrandswaard	inwoners Capelle	inwoners Krimpen	inwoners Ridderkerk	bedrijven Albrandswaard	bedrijven Capelle	bedrijven Krimpen	bedrijven Ridderkerk	
helemaal	n	35	13	29	49	3	3	9	3	144
oneens	%	8,7%	7,1%	10,8%	15,2%	11,5%	9,1%	4,4%	6,7%	9,7%
deels	n	73	34	59	86	4	9	33	6	304
oneens	%	18,2%	18,5%	22,0%	26,7%	15,4%	27,3%	16,2%	13,3%	20,5%
neutraal	n	190	87	125	109	12	7	80	16	626
	%	47,4%	47,3%	46,6%	33,9%	46,2%	21,2%	39,2%	35,6%	42,2%
deels	n	94	47	45	71	6	13	70	19	365
eens	%	23,4%	25,5%	16,8%	22,0%	23,1%	39,4%	34,3%	42,2%	24,6%
helemaal	n	9	3	10	7	1	1	12	1	44
eens	%	2,2%	1,6%	3,7%	2,2%	3,8%	3,0%	5,9%	2,2%	3,0%
Total	n	401	184	268	322	26	33	204	45	1483
	%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%

V18a1

Op welke manier heeft u in het afgelopen jaar deelgenomen aan besluitvorming in uw gemeente? * De gemeente doet veel met de inbreng van de lokale samenleving.

		Op welke manier heeft u in het afgelopen jaar deelgenomen aan besluitvorming in uw gemeente?									Total
		Ik heb gebruik gemaakt van spreekti jd	Ik heb deelgeno men aan een stadspane l	Ik heb een raadsli d benade rd	Ik ben op het spreeku ur van de wethoud er geweest	Ik heb de burgemees ter gebeld	Ik heb een bezwaarsc hrift geschreven	Ik ben bij een informatie bijeenko mst geweest	Ik heb ingesproke n tijdens een inspraakav ond	Nvt	
De gemeente doet veel met de inbreng van de lokale samenleving.	helemaal eens	n 11 % 23,4%	10 14,3%	41 18,6%	19 16,4%	10 28,6%	37 22,2%	73 13,9%	23 22,5%	45 5,7%	144
	deels eens	n 12 % 25,5%	17 24,3%	62 28,2%	31 26,7%	7 20,0%	56 33,5%	130 24,8%	31 30,4%	124 15,7%	303
	neutraal	n 13 % 27,7%	15 21,4%	52 23,6%	30 25,9%	7 20,0%	44 26,3%	151 28,8%	24 23,5%	422 53,6%	626
	deels eens	n 9 % 19,1%	23 32,9%	56 25,5%	34 29,3%	10 28,6%	28 16,8%	155 29,6%	24 23,5%	177 22,5%	365
	helemaal eens	n 2 % 4,3%	5 7,1%	9 4,1%	2 1,7%	1 2,9%	2 1,2%	15 2,9%	0 0,0%	20 2,5%	44
Total		n 47	70	220	116	35	167	524	102	788	1482

V18b

Er zijn veel goede informele relaties tussen de gemeente en inwoners.

		groep								Total
		inwoners Albrandswaard	inwoners Capelle	inwoners Krimpen	inwoners Ridderkerk	bedrijven Albrandswaard	bedrijven Capelle	bedrijven Krimpen	bedrijven Ridderkerk	
helemaal	n	30	12	18	18	3	0	14	2	97
oneens	%	7,5%	6,5%	6,7%	5,6%	11,5%	,0%	6,9%	4,4%	6,5%
deels	n	76	33	47	67	5	8	19	9	264
oneens	%	18,9%	17,9%	17,5%	20,7%	19,2%	24,2%	9,3%	20,0%	17,8%
neutraal	n	188	84	123	137	11	11	67	16	637
	%	46,8%	45,7%	45,9%	42,4%	42,3%	33,3%	32,8%	35,6%	42,9%
deels	n	99	50	62	85	6	12	78	13	405
eens	%	24,6%	27,2%	23,1%	26,3%	23,1%	36,4%	38,2%	28,9%	27,3%
helemaal	n	9	5	18	16	1	2	26	5	82
eens	%	2,2%	2,7%	6,7%	5,0%	3,8%	6,1%	12,7%	11,1%	5,5%
Total	n	402	184	268	323	26	33	204	45	1485
	%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%

V18c

Ook al heeft de gemeente procedures en regels, er is toch veel ruimte om in te spelen op specifieke situaties en wensen.

		groep								Total
		inwoners Albrandswaard	inwoners Capelle	inwoners Krimpen	inwoners Ridderkerk	bedrijven Albrandswaard	bedrijven Capelle	bedrijven Krimpen	bedrijven Ridderkerk	
helemaal	n	41	22	29	42	2	2	16	9	163
oneens	%	10,2%	12,0%	10,8%	13,0%	8,0%	6,1%	7,8%	20,0%	11,0%
deels	n	82	31	59	97	7	12	32	8	328
oneens	%	20,4%	16,8%	22,0%	30,0%	28,0%	36,4%	15,7%	17,8%	22,1%
neutraal	n	187	80	110	114	10	12	78	15	606
	%	46,5%	43,5%	41,0%	35,3%	40,0%	36,4%	38,2%	33,3%	40,8%
deels	n	82	46	61	61	4	6	61	13	334
eens	%	20,4%	25,0%	22,8%	18,9%	16,0%	18,2%	29,9%	28,9%	22,5%
helemaal	n	10	5	9	9	2	1	17	0	53
eens	%	2,5%	2,7%	3,4%	2,8%	8,0%	3,0%	8,3%	,0%	3,6%
Total	n	402	184	268	323	25	33	204	45	1484
	%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%

V19
Welke stelling is op u het meest van toepassing?

			groep				Total
			inwoners Albrandswaard	inwoners Capelle	inwoners Krimpen	inwoners Ridderkerk	
	Als onderwerpen mij persoonlijk raken, onderneem ik actie.	n %	144 36,2%	70 38,3%	104 39,2%	92 28,6%	410 35,1%
	Als onderwerpen van belang zijn voor de buurt, dan neem ik het initiatief om de kwestie op te lossen.	n %	69 17,3%	29 15,8%	51 19,2%	68 21,1%	217 18,6%
	Als er een probleem is in mijn buurt, dan vind ik dat de gemeente dat moet oplossen	n %	117 29,4%	50 27,3%	52 19,6%	73 22,7%	292 25,0%
	Het heeft geen zin zelf initiatieven te nemen, want er verandert toch niets	n %	68 17,1%	34 18,6%	58 21,9%	89 27,6%	249 21,3%
Total		n %	398 100,0%	183 100,0%	265 100,0%	322 100,0%	1168 100,0%

V191

Op welke manier heeft u in het afgelopen jaar deelgenomen aan besluitvorming in uw gemeente? * Welke stelling is op u het meest van toepassing?

			Op welke manier heeft u in het afgelopen jaar deelgenomen aan besluitvorming in uw gemeente?									Total
			Ik heb gebruik gemaakt van spreektijd	Ik heb deelgenomen aan een stadspanel	Ik heb een raadslied benaderd	Ik ben op het spreekuur van de wethouder geweest	Ik heb de burgemeester gebeld	Ik heb een bezwaarschrift geschreven	Ik ben bij een informatiebijeenkomst geweest	Ik heb ingesproken tijdens een inspraakavond	Nvt	
Welke stelling is op u het meest van toepassing?	Als onderwerpen mij persoonlijk raken...	n %	9 36,0%	11 33,3%	44 29,5%	25 40,3%	6 30,0%	41 31,3%	118 33,1%	18 25,0%	242 35,9%	410
	Als onderwerpen van belang zijn voor de buurt...	n %	12 48,0%	11 33,3%	60 40,3%	19 30,6%	8 40,0%	42 32,1%	101 28,4%	33 45,8%	81 12,0%	217
	Als er een probleem is in mijn buurt...	n %	1 4,0%	3 9,1%	23 15,4%	8 12,9%	3 15,0%	18 13,7%	65 18,3%	6 8,3%	203 30,1%	291
	Het heeft geen zin...	n %	3 12,0%	8 24,2%	22 14,8%	10 16,1%	3 15,0%	30 22,9%	72 20,2%	15 20,8%	149 22,1%	249
Total			25	33	149	62	20	131	356	72	675	1167

Vragen over onderwijs

V20a

De gemeente kent goede onderwijsvoorzieningen.

		groep								Total
		inwoners Albrandswaard	inwoners Capelle	inwoners Krimpen	inwoners Ridderkerk	bedrijven Albrandswaard	bedrijven Capelle	bedrijven Krimpen	bedrijven Ridderkerk	
helemaal	n	3	2	5	0	1	1	1	0	13
oneens	%	,8%	1,1%	1,9%	,0%	3,8%	3,0%	,5%	,0%	,9%
deels	n	32	5	13	10	0	3	12	4	79
oneens	%	8,1%	2,7%	4,9%	3,1%	,0%	9,1%	5,9%	8,9%	5,4%
neutraal	n	149	48	51	82	10	8	47	10	405
	%	37,6%	26,2%	19,2%	25,4%	38,5%	24,2%	23,3%	22,2%	27,5%
deels	n	152	85	120	142	9	13	91	22	634
eens	%	38,4%	46,4%	45,3%	44,0%	34,6%	39,4%	45,0%	48,9%	43,0%
helemaal	n	60	43	76	89	6	8	51	9	342
eens	%	15,2%	23,5%	28,7%	27,6%	23,1%	24,2%	25,2%	20,0%	23,2%
Total	n	396	183	265	323	26	33	202	45	1473
	%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%

V20b

Onderwijsinstellingen, overheid en bedrijfsleven werken hier goed samen.

		groep								Total
		inwoners Albrandswaard	inwoners Capelle	inwoners Krimpen	inwoners Ridderkerk	bedrijven Albrandswaard	bedrijven Capelle	bedrijven Krimpen	bedrijven Ridderkerk	
helemaal	n	14	2	6	1	1	1	3	1	29
oneens	%	3,5%	1,1%	2,3%	,3%	3,8%	3,0%	1,5%	2,2%	2,0%
deels	n	35	10	21	18	3	7	21	11	126
oneens	%	8,9%	5,5%	7,9%	5,6%	11,5%	21,2%	10,4%	24,4%	8,6%
neutraal	n	255	125	161	187	18	17	112	20	895
	%	64,6%	68,3%	60,8%	57,9%	69,2%	51,5%	55,4%	44,4%	60,8%
deels	n	78	36	56	96	3	8	51	12	340
eens	%	19,7%	19,7%	21,1%	29,7%	11,5%	24,2%	25,2%	26,7%	23,1%
helemaal	n	13	10	21	21	1	0	15	1	82
eens	%	3,3%	5,5%	7,9%	6,5%	3,8%	,0%	7,4%	2,2%	5,6%
Total	n	395	183	265	323	26	33	202	45	1472
	%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%

Vragen over sociaal kapitaal

V21a

De saamhorigheid in onze gemeente is goed, mensen, bedrijven en instellingen kennen elkaar, weten elkaar te vinden en werken goed samen.

		groep								Total
		inwoners Albrandswaard	inwoners Capelle	inwoners Krimpen	inwoners Ridderkerk	bedrijven Albrandswaard	bedrijven Capelle	bedrijven Krimpen	bedrijven Ridderkerk	
helemaal oneens	n	22	11	11	9	0	3	4	2	62
	%	5,5%	6,0%	4,2%	2,8%	,0%	9,1%	2,0%	4,4%	4,2%
deels oneens	n	57	37	33	47	6	6	21	9	216
	%	14,4%	20,2%	12,5%	14,6%	23,1%	18,2%	10,4%	20,0%	14,7%
neutraal	n	160	92	110	160	10	12	67	15	626
	%	40,3%	50,3%	41,5%	49,5%	38,5%	36,4%	33,2%	33,3%	42,5%
deels eens	n	145	38	91	92	8	11	90	18	493
	%	36,5%	20,8%	34,3%	28,5%	30,8%	33,3%	44,6%	40,0%	33,4%
helemaal eens	n	13	5	20	15	2	1	20	1	77
	%	3,3%	2,7%	7,5%	4,6%	7,7%	3,0%	9,9%	2,2%	5,2%
Total		397	183	265	323	26	33	202	45	1474
		100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%

V21b

In onze gemeente zetten veel mensen, bedrijven en instellingen zich in voor de samenleving.

		groep								Total
		inwoners Albrandswaard	inwoners Capelle	inwoners Krimpen	inwoners Ridderkerk	bedrijven Albrandswaard	bedrijven Capelle	bedrijven Krimpen	bedrijven Ridderkerk	
helemaal oneens	n	8	7	3	5	1	0	1	0	25
	%	2,0%	3,8%	1,1%	1,5%	3,8%	,0%	,5%	,0%	1,7%
deels oneens	n	42	18	29	23	1	1	13	1	128
	%	10,6%	9,8%	10,9%	7,1%	3,8%	3,0%	6,4%	2,2%	8,7%
neutraal	n	155	92	111	120	10	10	65	13	576
	%	39,0%	50,0%	41,9%	37,2%	38,5%	30,3%	32,2%	28,9%	39,1%
deels eens	n	154	55	100	142	10	17	97	24	599
	%	38,8%	29,9%	37,7%	44,0%	38,5%	51,5%	48,0%	53,3%	40,6%
helemaal eens	n	38	12	22	33	4	5	26	7	147
	%	9,6%	6,5%	8,3%	10,2%	15,4%	15,2%	12,9%	15,6%	10,0%
Total		397	184	265	323	26	33	202	45	1475
		100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%

Vragen over de leefomgeving

V22a

De wegen, parken en pleinen in mijn woon/vestigingsomgeving zijn goed onderhouden.

		groep								Total
		inwoners Albrandswaard	inwoners Capelle	inwoners Krimpen	inwoners Ridderkerk	bedrijven Albrandswaard	bedrijven Capelle	bedrijven Krimpen	bedrijven Ridderkerk	
helemaal oneens	n	57	28	41	30	5	5	20	2	188
	%	14,3%	15,2%	15,5%	9,3%	19,2%	15,2%	9,9%	4,4%	12,7%
deels oneens	n	103	55	70	73	6	7	33	6	353
	%	25,8%	29,9%	26,4%	22,5%	23,1%	21,2%	16,3%	13,3%	23,9%
neutraal	n	36	14	20	32	6	6	35	7	156
	%	9,0%	7,6%	7,5%	9,9%	23,1%	18,2%	17,3%	15,6%	10,6%
deels eens	n	142	63	87	123	8	9	86	21	539
	%	35,6%	34,2%	32,8%	38,0%	30,8%	27,3%	42,6%	46,7%	36,5%
helemaal eens	n	61	24	47	66	1	6	28	9	242
	%	15,3%	13,0%	17,7%	20,4%	3,8%	18,2%	13,9%	20,0%	16,4%
Total	n	399	184	265	324	26	33	202	45	1478
	%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%

V22b

In de omgeving rond mijn woning/in mijn vestigingsomgeving voel ik mij altijd veilig op straat.

		groep								Total
		inwoners Albrandswaard	inwoners Capelle	inwoners Krimpen	inwoners Ridderkerk	bedrijven Albrandswaard	bedrijven Capelle	bedrijven Krimpen	bedrijven Ridderkerk	
helemaal oneens	n	23	18	15	23	3	1	6	0	89
	%	5,8%	9,8%	5,7%	7,1%	11,5%	3,0%	3,0%	,0%	6,0%
deels oneens	n	58	29	31	35	6	7	21	6	193
	%	14,5%	15,8%	11,7%	10,8%	23,1%	21,2%	10,4%	13,3%	13,1%
neutraal	n	52	26	27	49	6	3	34	10	207
	%	13,0%	14,1%	10,2%	15,1%	23,1%	9,1%	16,8%	22,2%	14,0%
deels eens	n	150	63	95	119	8	17	71	13	536
	%	37,6%	34,2%	35,8%	36,7%	30,8%	51,5%	35,1%	28,9%	36,3%
helemaal eens	n	116	48	97	98	3	5	70	16	453
	%	29,1%	26,1%	36,6%	30,2%	11,5%	15,2%	34,7%	35,6%	30,6%
Total	n	399	184	265	324	26	33	202	45	1478
	%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%

V22c
Mijn woon/vestigingsomgeving is schoon en groen.

		groep								Total
		inwoners Albrandswaard	inwoners Capelle	inwoners Krimpen	inwoners Ridderkerk	bedrijven Albrandswaard	bedrijven Capelle	bedrijven Krimpen	bedrijven Ridderkerk	
	helemaal n	37	21	17	19	4	2	8	0	108
	oneens %	9,3%	11,4%	6,4%	5,9%	15,4%	6,1%	4,0%	,0%	7,3%
	deels n	79	54	55	64	5	7	36	10	310
	oneens %	19,8%	29,3%	20,8%	19,8%	19,2%	21,2%	17,8%	22,2%	21,0%
	neutraal n	31	11	21	34	3	4	26	11	141
	%	7,8%	6,0%	8,0%	10,5%	11,5%	12,1%	12,9%	24,4%	9,5%
	deels n	158	66	96	136	9	14	86	16	581
	eens %	39,6%	35,9%	36,4%	42,0%	34,6%	42,4%	42,6%	35,6%	39,3%
	helemaal n	94	32	75	71	5	6	46	8	337
	eens %	23,6%	17,4%	28,4%	21,9%	19,2%	18,2%	22,8%	17,8%	22,8%
Total		399	184	264	324	26	33	202	45	1477
		100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%

V22d
Mijn gemeente heeft een aantrekkelijk cultureel aanbod.

			groep				Total
			inwoners Albrandswaard	inwoners Capelle	inwoners Krimpen	inwoners Ridderkerk	
	helemaal n		34	10	29	10	83
	oneens %		8,5%	5,4%	11,1%	3,1%	7,1%
	deels n		83	32	51	58	224
	oneens %		20,9%	17,4%	19,5%	18,0%	19,2%
	neutraal n		161	66	86	146	459
	%		40,5%	35,9%	32,8%	45,2%	39,3%
	deels n		97	55	73	96	321
	eens %		24,4%	29,9%	27,9%	29,7%	27,5%
	helemaal n		23	21	23	13	80
	eens %		5,8%	11,4%	8,8%	4,0%	6,9%
Total			398	184	262	323	1167
			100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%

V22e
Mijn gemeente heeft goede sportvoorzieningen.

			groep				Total
			inwoners Albrandswaard	inwoners Capelle	inwoners Krimpen	inwoners Ridderkerk	
	helemaal	n	10	3	6	2	21
	oneens	%	2,5%	1,6%	2,3%	,6%	1,8%
	deels oneens	n	29	13	17	7	66
		%	7,3%	7,1%	6,5%	2,2%	5,7%
	neutraal	n	71	47	45	65	228
		%	17,8%	25,7%	17,2%	20,2%	19,6%
	deels eens	n	175	76	119	154	524
		%	44,0%	41,5%	45,4%	47,8%	45,0%
	helemaal eens	n	113	44	75	94	326
		%	28,4%	24,0%	28,6%	29,2%	28,0%
	Total	n	398	183	262	322	1165
		%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%

V22f
In mijn gemeente zijn er veel mogelijkheden voor een prettige vrijetijdsbesteding.

			groep				Total
			inwoners Albrandswaard	inwoners Capelle	inwoners Krimpen	inwoners Ridderkerk	
	helemaal	n	23	10	16	15	64
	oneens	%	5,8%	5,4%	6,1%	4,6%	5,5%
	deels oneens	n	59	29	53	48	189
		%	14,8%	15,8%	20,2%	14,9%	16,2%
	neutraal	n	100	56	59	90	305
		%	25,1%	30,4%	22,5%	27,9%	26,1%
	deels eens	n	145	66	93	130	434
		%	36,4%	35,9%	35,5%	40,2%	37,2%
	helemaal eens	n	71	23	41	40	175
		%	17,8%	12,5%	15,6%	12,4%	15,0%
	Total	n	398	184	262	323	1167
		%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%

Vragen over de lokale economie

V23a

Mijn gemeente biedt veel kansen op een baan door de aanwezigheid van een groot aantal bedrijven en instellingen.

		groep								Total
		inwoners Albrandswaard	inwoners Capelle	inwoners Krimpen	inwoners Ridderkerk	bedrijven Albrandswaard	bedrijven Capelle	bedrijven Krimpen	bedrijven Ridderkerk	
helemaal n	n	29	6	19	7	3	1	8	1	74
	%	7,3%	3,3%	7,2%	2,2%	11,5%	3,0%	4,0%	2,2%	5,0%
deels n	n	93	25	49	33	2	4	22	5	233
	%	23,4%	13,6%	18,6%	10,2%	7,7%	12,1%	10,9%	11,1%	15,8%
neutraal n	n	215	107	130	167	14	14	110	15	772
	%	54,2%	58,2%	49,2%	51,5%	53,8%	42,4%	54,5%	33,3%	52,3%
deels n	n	52	35	55	94	6	10	54	18	324
	%	13,1%	19,0%	20,8%	29,0%	23,1%	30,3%	26,7%	40,0%	22,0%
helemaal n	n	8	11	11	23	1	4	8	6	72
	%	2,0%	6,0%	4,2%	7,1%	3,8%	12,1%	4,0%	13,3%	4,9%
Total		397	184	264	324	26	33	202	45	1475
		100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%

V23b

Bedrijven vervullen hier een brede maatschappelijke rol, onder andere bij onderwijs, sport, cultuur en welzijn.

		groep								Total
		inwoners Albrandswaard	inwoners Capelle	inwoners Krimpen	inwoners Ridderkerk	bedrijven Albrandswaard	bedrijven Capelle	bedrijven Krimpen	bedrijven Ridderkerk	
helemaal n	n	21	6	14	5	1	1	7	1	56
	%	5,3%	3,3%	5,3%	1,5%	3,8%	3,0%	3,5%	2,2%	3,8%
deels n	n	66	26	47	28	3	8	28	9	215
	%	16,6%	14,1%	17,8%	8,6%	11,5%	24,2%	13,9%	20,0%	14,6%
neutraal n	n	225	117	139	189	17	11	112	16	826
	%	56,5%	63,6%	52,7%	58,3%	65,4%	33,3%	55,4%	35,6%	56,0%
deels n	n	70	28	52	80	4	10	46	14	304
	%	17,6%	15,2%	19,7%	24,7%	15,4%	30,3%	22,8%	31,1%	20,6%
helemaal n	n	16	7	12	22	1	3	9	5	75
	%	4,0%	3,8%	4,5%	6,8%	3,8%	9,1%	4,5%	11,1%	5,1%
Total		398	184	264	324	26	33	202	45	1476
		100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%